

SPEKTRUM

ČASOPIS SVAZU PRŮMYSLU A DOPRAVY ČESKÉ REPUBLIKY

4Q/2020

LOUČENÍ S UHLÍKEM

Řada českých firem už vyrazila na cestu ke klimatické neutralitě

NAPLNO I PŘES KRIZI

Anketa mezi firmami, jejichž byznys koronavirus nezasáhl

SNĚM SVAZU PRŮMYSLU POPRVÉ ON-LINE

Svaz vyhodnotil loňské výzvy vládě a nabídl recepty na obnovu ekonomiky

SP

04

10

22

41

Úvodní slovo	03	Digitální ekonomika	31
Klima	04	Kosmický průmysl	32
Rozhovor s Richardem Vidličkou	08	Slovo generální ředitelky	34
Sněm Svazu průmyslu	10	Z členské základny	35
Cesta z koronakrizy: průzkum SP ČR	14	Export	36
Anketa: co pomůže firmám	16	Mezinárodní prostor	37
Cesta z koronakrizy: ekonomika	18	Zprávy z Bruselu	38
Anketa: naplno i přes krizi	20	Ze života Svazu	40
Rozhovor s Matyášem Fošumem	22	Abeceda úspěchů	42
Rozhovor s ředitelem	24	Děláme pro Vás	43
Novinky z legislativy: whis- tleblowing	29	Okénko sociálního dialogu	46
Design a průmysl	26	Zprávy z regionů	48
Vzkaz do Strakovy: veletrhy	25	Novinky v komunikaci	51
Výzkum a vývoj	30	Digitalizace	52
		Přidali se k nám	53
		Inovace	54

VÁŽENÍ ČTENÁŘI SPEKTRA

Na letošním Sněmu Svazu průmyslu a dopravy ČR jsme definitivně vstoupili do 21. století. Kvůli epidemii koronaviru jsme se nemohli sejít jako tradičně v rotundě pavilonu A brněnského výstaviště, ale poprvé v historii jsme náš Sněm uspořádali virtuálně. I pro mě to byla úplně nová zkušenost, protože mnohem raději mluvím k nabitému sálu, z nějž sálá energie špiček českého byznysu.

Přechod do virtuálního prostředí se povedl. Připsali jsme si hned několik úspěchů. Veřejně jsme premiérovi Andreji Babišovi připomněli, že je naprosto nezbytné, aby opět fungoval sociální dialog a vláda se pravidelně scházela se zástupci zaměstnavatelů a odborů. Druhý den premiér svolal zasedání tripartity. Kdy jindy než teď v době koronavirové krize se musíme s vládou bavit o státním rozpočtu na příští rok či o tom, jak využijeme stovky miliard korun z evropských fondů k obnově dlouhodobého růstu české ekonomiky.

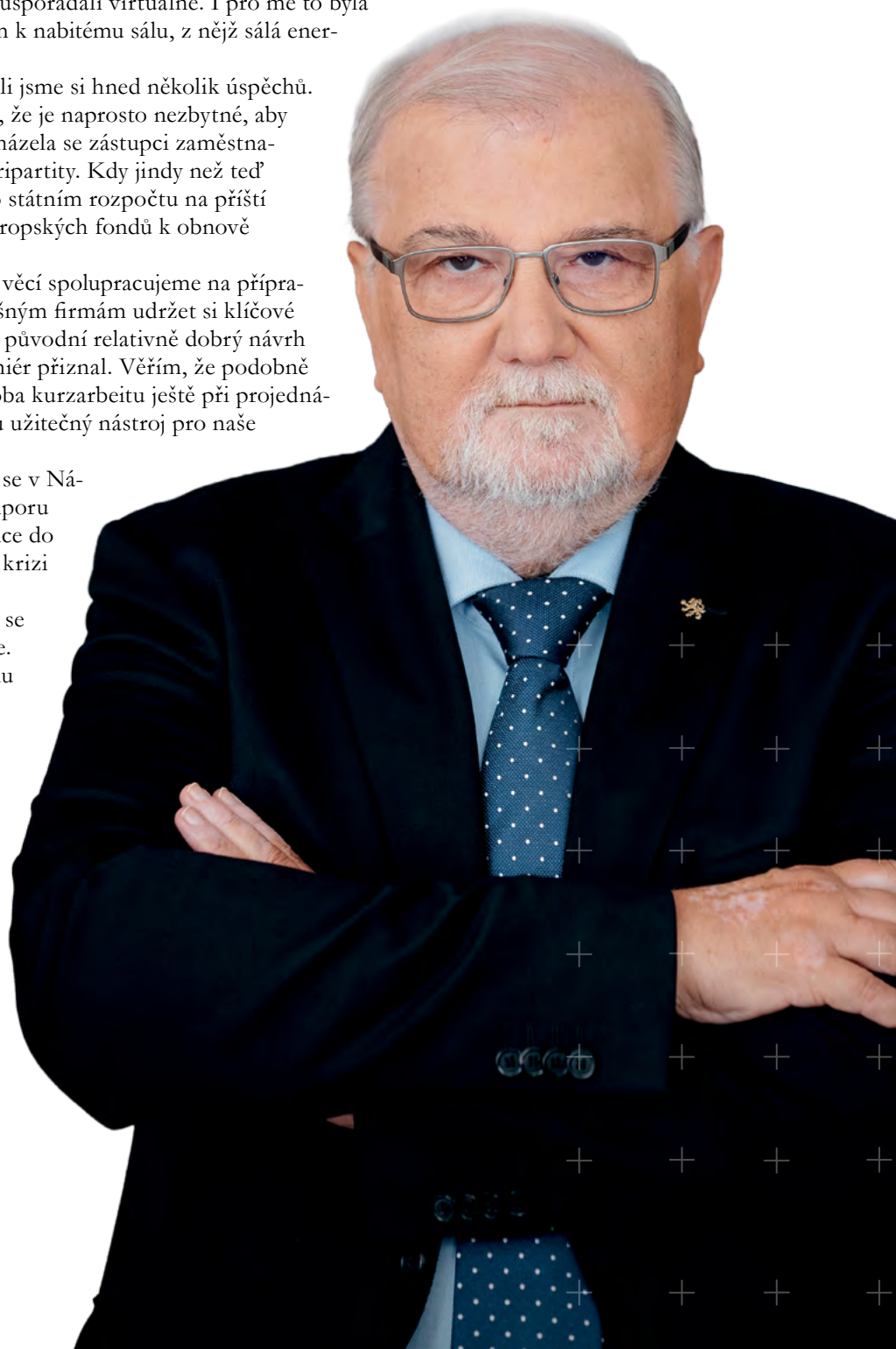
Několik měsíců s ministerstvem práce a sociálních věcí spolupracujeme na přípravě kurzarbeitu. Má to být nástroj, který pomůže úspěšným firmám udržet si klíčové zaměstnance i v dobách nenadálých krizí. Jenže vláda původní relativně dobrý návrh kvůli politickým sporům pokazila. Na Sněmu to premiér přiznal. Věřím, že podobně jako u sociálního dialogu to bude impuls, aby se podoba kurzarbeitu ještě při projednávání v parlamentu změnila. Tak, aby z něj byl opravdu užitečný nástroj pro naše podnikatele.

Těsně před Sněmem se nám podařilo prosadit, aby se v Národním plánu obnovy zvedla částka vyčleněná na podporu výzkumu a vývoje na 7,5 miliardy korun. Jde o investice do naší budoucnosti. Naše firmy zvláště po koronavirové krizi budou potřebovat podporu, aby mohly pokračovat ve svých výzkumných a inovačních projektech. Bez nich se ekonomikou s vysokou přidanou hodnotou nestaneme.

Vážím si toho, že se k letošnímu virtuálnímu Sněmu připojily stovky podnikatelů a manažerů úspěšných českých firem. Nemohli být přímo v sále, a přesto se zapojili do diskuse s vládou. Poslali obrovské množství dotazů, které jsme nestihli během přenosu zodpovědět. Jsem proto rád, že premiér Andrej Babiš slíbil, že podnikatelům odpoví alespoň písemně. Dohlédneme na to, aby se tak stalo.

Čeká nás náročný podzim a zima. Přejí vám, abyste vy a vaše firmy další nápor epidemie a omezujících opatření přečkali ve zdraví. Svaz průmyslu a dopravy ČR je a bude s vámi.

JAROSLAV HANÁK
prezident
Svazu průmyslu a dopravy ČR

LOUČENÍ S UHLÍKEM BUDE DLOUHÉ A DRAHÉ

ŘADA ČESKÝCH FIREM UŽ VYKROČILA NA CESTU KE KLIMATICKÉ NEUTRALITĚ. V NĚKTERÝCH ODVĚTVÁCH ALE ÚPLNÝ ÚSTUP OD UHLÍKU NENÍ MOŽNÝ. NEEEXISTUJÍ PRO TO ZATÍM POTŘEBNÉ ČI KOMERČNĚ DOSTUPNÉ TECHNOLOGIE.

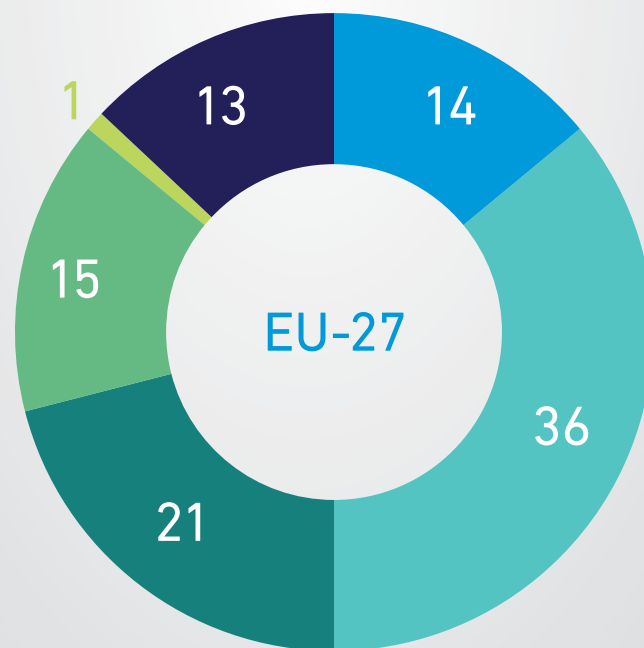
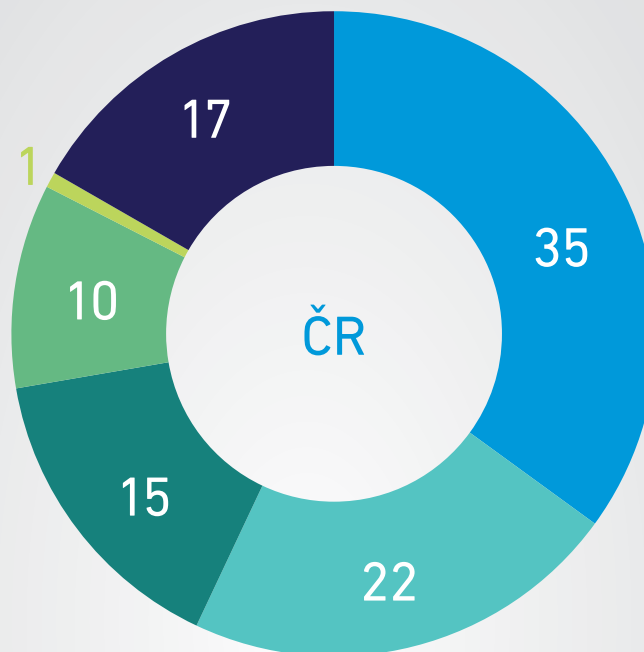
Ještě pár měsíců a převodovky z vrchlabského závodu Škoda Auto se budou vyrábět tak, aby nepřispívaly ke klimatické změně. Po roce 2025 by stejně klimaticky neutrální měly být všechny tuzemské závody největší české automobilky. Škoda Auto sází na kombinaci úspor energie, nákup elektřiny z obnovitelných zdrojů a vlastní výrobu energie z obnovitelných zdrojů. Oxid uhličitý, který se nepodaří takto eliminovat, zlikviduje automobilka nepřímo nákupem certifikátů, jež prokážou, že stejný objem CO₂ odboural z atmosféry někdo jiný.

Klíčové pro dosažení klimatické neutrality ve Škodě Auto bude změna v zásobování energie všech závodů. „V hlavním závodě v Mladé Boleslavi postupně zvýšíme podíl biomasy pro výrobu elektřiny a tepla na 100 procent. Budeme zvyšovat podíl obnovitelných zdrojů jak při nákupu

“

Kvůli vysokým nákladům na plnění klimatických cílů se mohou zvednout v Evropě náklady na výrobu. U oceli o 30 %, u plastů o 45 % a u cementu až o 115 %.

ZDROJE ENERGIE V EU A V ČR SE ZATÍM BEZ UHLÍKU NEOBEJDOU
(Podíl na hrubé domácí spotřebě v %)

■ Uhlí ■ Ropa a ropné produkty ■ Zemní plyn ■ OZE ■ Odpady ■ Jaderná energie

Zdroj: MPO, Eurostat

elektriny, tak zemního plynu. Počítáme s využitím biometanu, kterým od příštího roku zajistíme uhlíkovou neutralitu závodu ve Vrchlabí,“ říká Tomáš Kubín, jednatel společnosti ŠKO-ENERGO, která automobilce dodává energii.

Zatím v omezené míře hodlá automobilka stavět vlastní solární elektrárny. V roce 2021 by na střechách logistických center v Mladé Boleslavi měly vyrůst solární panely s výkonem 2,2 megawattu. Do budoucna by se výkon ve fotovoltaických elektrárnách mohl zvýšit až na 40 megawattů. „Pracujeme také na možnosti dodávky elektriny z větrných elektráren,“ dodává Kubín.

UHLÍKOVÁ NEUTRALITA DO 2050

Evropská unie se dohodla, že bude klimaticky neutrální do roku 2050. Prakticky to znamená, že musí emise

skleníkových plynů snížit na takový objem, který jsou schopny pohltit rostliny a oceány. Ročně tak v roce 2050 bude Evropská unie muset vypouštět o 4 miliardy tun oxidu uhličitého méně než dnes.

Dosažení uhlíkové neutrality podle unijní dohody by si v Česku vyžádalo snížení ročních emisí o více než 120 milionů tun do roku 2050. „Nepovažujeme za vhodné stanovit přesný termín pro dosažení klimatické neutrality ČR. Je nutné zohlednit podmínky každého státu a jednotlivých průmyslových odvětví. Také je třeba nejdříve vyčíslit náklady takového kroku pro průmysl a obyvatelstvo, připravit potřebná opatření a zabezpečit prostředky na související investice“ uvádí Bohuslav Čížek, ředitel Sekce hospodářské politiky Svazu průmyslu a dopravy ČR.

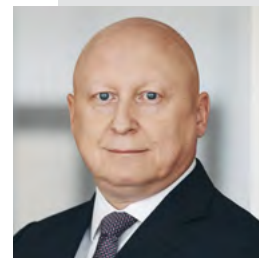
Průmysl se v Česku podílí na emi-

**NESMÍ TO BÝT
O NÁS BEZ NÁS**

DANIEL BENEŠ

1. viceprezident

Svazu průmyslu a dopravy ČR

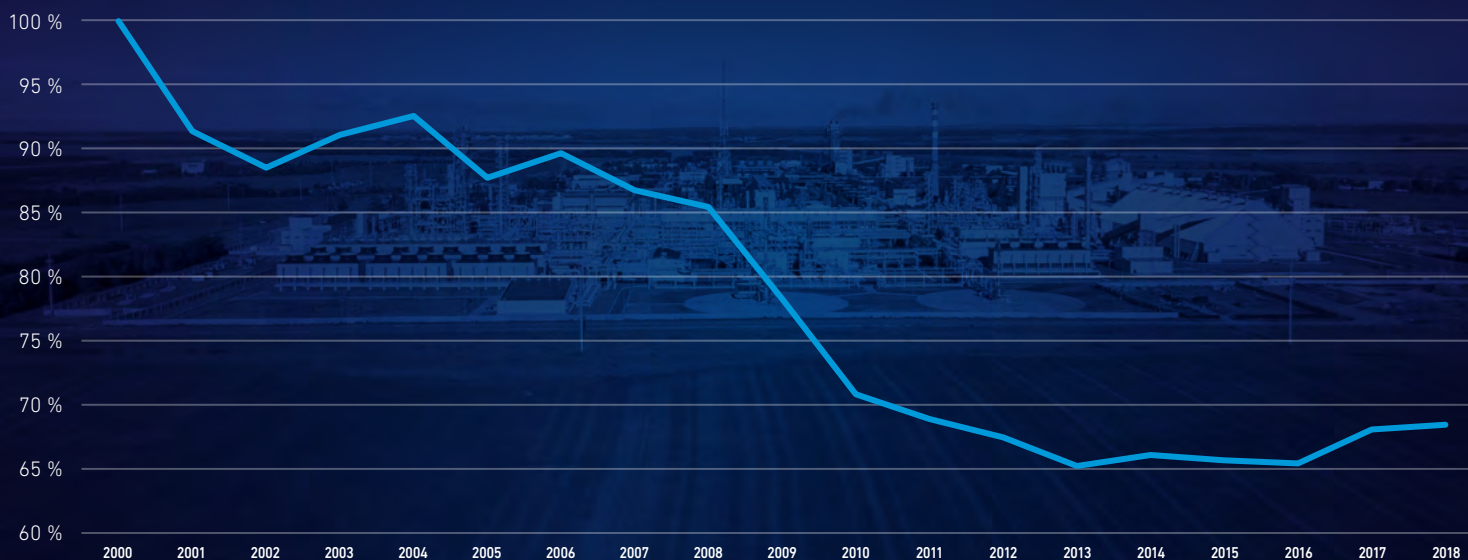
Cíl, aby EU byla v roce 2050 uhlíkově neutrální, se dotkne všech oblastí života. Největší břímě ale ponese tradičně průmysl. Nebude to jed-

noduchý, bezbolestný a už vůbec ne levný proces. Nyní Evropská komise s Evropským parlamentem prosazují zpřísnění klimatických a energetických cílů pro rok 2030. O něm ještě budou jednat zástupci členských států. Nejsilnější země chtějí cíl zpřísnit. Česko asi nezíská s ostatními kritiky tohoto kroku blokační minoritu. To neznámá, že bychom neměli volat po ekonomických analýzách dopadů a transparentní obhajobě nových cílů. V případě změn ve fungování evropské ekonomiky za mnoho set miliard eur by to mělo být naprostou samozřejmostí. Zároveň ale musíme být připraveni, že cíle pro snižování emisí do roku 2030 budou zvýšeny na 55 nebo i více procent. A mít připraveny projekty, které nám umožní získat z Evropy finanční prostředky, které přechod k uhlíkové neutralitě usnadní. Dává mi smysl napřít unikátní české know-how, pracovitost a šikovnost k tomu, abychom odklon od uhlí nejen zvládli, ale abychom z něj i jako země profitovali.

EMISE SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ Z PRŮMYSLU KLESAJÍ

(emise z průmyslových procesů a průmyslové energetiky, 2000 = 100 %)

Zdroj: ČHMÍ

sích skleníkových plynů z 20 procent. Dvě třetiny z těchto emisí ale souvisí s technologickými postupy, v nichž hraje uhlík často nepostradatelnou roli. Výroba oceli se zatím neobejde bez koksu. Produkce cementu a vápna pro stavebnictví je založena na zpracování vápence, z něhož se musí uhlík uvolnit. Na uhlíku je také postavena veškerá organická chemie, kam spadá například výroba plastů.

Za tyto výrobní technologie dosud neexistuje vhodná, nebo komerčně životaschopná náhrada. Evropská komise připustila, že pokud se EU

má stát do roku 2050 klimaticky neutrální, musí se v tomto desetiletí začít testovat zcela nové technologie, bez nichž tato změna nebude možná. Emise oxidu uhličitého z průmyslových procesů by například měla podle Komise po roce 2035 likvidovat technologie jeho ukládání, případně dalšího využití. Ta je zatím příliš drahá.

PRŮMYSL SNIŽUJE EMISE

Tuzemské průmyslové firmy svou uhlíkovou stopu trvale snižují. Od roku 2000 klesly skleníkové emise v průmyslu o třetinu. Jestliže v roce 2000 třetinu energie získávaly průmyslové firmy z uhlí, v roce 2017 to bylo už méně než 15 procent, uvádí data Českého statistického úřadu. Naopak roste podíl vlastních obnovitelných zdrojů a stoupá podíl nakupované elektřiny.

Elektřinu pro svou výrobu naku-

puje z obnovitelných zdrojů nejen Škoda Auto. „Přechod na zelenou energii je jedním z pilířů naší strategie, aby české závody Siemens byly uhlíkově neutrální do roku 2030,“ vysvětluje Eduard Palíšek, generální ředitel Siemens ČR. Firma od roku 2015 do projektů na snižování uhlíkových emisí investovala přes 100 milionů korun a za tu dobu snížila skleníkové emise o 70 procent. Jde především o energetické úspory a získávání energie z decentralních obnovitelných zdrojů.

Emise skleníkových plynů Siemens snižuje také postupnou výměnou firemních aut za elektromobily. „Bohužel plně elektrická auta s dostatečným dojezdem se začala na trhu objevovat o dva roky později, než jsme čekali,“ dodává Palíšek. V příštích deseti letech se firma soustředí na nasazování digitálních technologií, které pomohou dál sni-

“

Náklady na snižování emisí budou pro Česko mnohem vyšší než v západních zemích Evropské unie, které mají nižší podíl průmyslu na tvorbě HDP.

žovat spotřebu energie. Zvažuje také využití svých řešení pro akumulaci elektřiny. Pro emise, které nepůjde odbourat, plánuje koncern Siemens vytvořit systém kreditů, kterými bude financovat projekty pro snižování emisí mimo firmu.

OCHRANA VYBRANÝCH ODVĚTVÍ

Navzdory aktivitě průmyslových podniků ve snižování emisí skleníkových plynů existuje reálná hrozba, že evropská cesta k uhlíkové neutralitě část průmyslu poškodí. Vyšší náklady na plnění klimatických cílů budou muset promítnout do cen svých produktů. Pokud ale jejich konkurenti ze zemí mimo EU tyto dodatečné náklady nemají, ztratí evropské firmy

konkurenceschopnost. U oceli se mohou tyto náklady v Evropě zvednout o 30 procent, u plastů o 45 procent a u cementu až o 115 procent.

Je proto nutné, aby Evropská unie a členské státy chránily odvětví, která jsou nejvíce ohrožena růstem nákladů na snižování emisí a u nichž hrozí, že se kvůli nim přestěhují za hranice EU. „Proto požadujeme vyplacení kompenzací nepřímých nákladů na emisní povolenky pro firmy v energeticky náročných odvětvích,“ říká Bohuslav Čížek ze Svazu průmyslu a dopravy ČR.

Přechod k uhlíkové neutralitě bude vyžadovat zásadní transformaci průmyslu, který bude potřebovat finanční pomoc s nutnými investicemi.

Z plánu obnovy EU po koronavirové krizi a příštího sedmiletého unijního rozpočtu půjde přes 30 procent prostředků na snižování emisí. „Teď je nutné, aby cesta k těmto prostředkům byla otevřena pro všechny firmy a zároveň, aby podmínky byly dostatečně atraktivní. To platí také pro další unijní nástroje jako je Fond pro spravedlivou transformaci regionů závislých na fosilních palivech nebo Modernizační fond financovaný z prodeje emisních povolenek,“ dodává Čížek.

Podstatné bude, aby se cesta k uhlíkové neutralitě neomezovala jen na průmysl. Zapojení do ní, a to i finančně, musí být všichni.

(Jan Stuchlík)

PŘÍSNĚJŠÍ CÍL PRO SNIŽOVÁNÍ EMISÍ DO ROKU 2030 JE NEUVÁŽENÝ

Ne o 40, ale o 55 procent proti roku 1990 by měly v Evropské unii klesnout v příštích deseti letech roční emise skleníkových plynů. Nejvíce se mají snížit emise z výroby energie a ze spotřeby budov. Tak zní nový návrh Evropské komise. Ten přichází uprostřed koronavirové krize, která srazila výkon evropských ekonomik hluboko do červených čísel. Navíc Komise pořád neví, jestli členské státy budou schopny splnit původně dohodnutou 40procentní metu a jaký je potenciál jednotlivých členských států při dosahování cílů.

Svaz průmyslu plán Komise odmítá jako neuvážený. „Návrhům na navýšení cíle musí předcházet zhodnocení stávající situace. Je třeba

zohlednit národní potenciál při dosahování cílů na úrovni jednotlivých členských států, analyzovat dopady pandemie či odchodu Velké Británie z EU. Je také nutné posoudit přínosy implementace legislativy z balíčku Čistá energie pro všechny Evropany. Na to vše pak musí navazovat komplexní hodnocení dopadů na členské státy a sektory,“ říká Bohuslav Čížek, ředitel Sekce hospodářské politiky Svazu průmyslu a dopravy ČR.

Komise nevyslyšela požadavky průmyslu a části europoslanců, aby vyčíslila dopady vyššího cíle na jednotlivé země. V dopadové studii uvádí jen souhrnná čísla za celou EU. Navýšení cíle na 55 pro-

cent si vyžádá každý rok investice o 1,7 procenta HDP (350 miliard eur) vyšší než v letech 2011 až 2020. Evropské HDP by v roce 2030 mohlo v nejhorším scénáři být nižší až o 0,7 procenta ve srovnání s původním 40procentním cílem. Komise ovšem tvrdí, že rychlejší snižování emisí bude představovat růstový impuls pro ekonomiku postiženou koronavirem.

Teď bude nutné, aby česká vláda spočítala, co bude pro tuzemský průmysl a ekonomiku zvýšení cíle znamenat. „Náklady budou totiž pro Česko mnohem vyšší než v západních zemích Evropské unie, které mají nižší podíl průmyslu na tvorbě HDP,“ upozorňuje Čížek.

RICHARD VIDLIČKA: ZMĚNY V ENERGETICE PŘINESOU NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI I PRO PRŮMYSLOVÉ FIRMY

ENERGETIKA PROCHÁZÍ V POSLEDNÍCH LETECH ZÁSADNÍ PROMĚNOU. „STÍRAJÍ SE ROZDÍLY MEZI JEDNOTLIVÝMI ENERGETICKÝMI ODVĚTVAMI NEBO DOKONCE PRŮMYSLOVÝMI OBORY,“ ŘÍKÁ **RICHARD VIDLIČKA**, KTERÝ JE OD ROKU 2020 NOVÝM ŘEDITHEM ČESKÉHO SVAZU ZAMĚSTNAVATELŮ V ENERGETICE.

Český svaz zaměstnavatelů v energetice sdružuje od roku 1991 firmy z oblasti výroby, přenosu a distribuce elektřiny a tepla. Nyní připravujete novou strategii do roku 2025. Na co se v ní zaměříte?

Nově se chceme podílet na bezpečné a ekonomicky udržitelné transformaci české energetiky. Tento proces je podle mě neodvratný. Samozřejmě ale musí zohlednit existující podmínky českého energetického sektoru. To znamená, aby změny v energetice nebyly určovány primárně dostupností nových technologií, ale aby se děly ve prospěch koncových spotřebitelů a odrážely potřeby českého průmyslu.

Bude mít česká energetika pro tuto transformaci dostatek kvalifikovaných lidí?

Česká energetika měla vždy dostatečný počet kvalifikovaných odborníků. Je ale pravda, že vysoká úroveň vzdělání, kompetencí a znalostí současných i budoucích pracovníků je důležitá pro zvládnutí transformace energetiky. Proto hodláme hrát i nadále významnou roli v podpoře a rozvoji technického vzdělávání. Konkrétním příkladem je zapojení ČSZE do projektu Kompetence 4.0.

Jednou z nadcházejících změn v energetice bude vytvoření takzvaného trhu s flexibilitou, který by měl přinést nové možnosti i pro spotřebitele energie. V čem tato novinka bude spočívat?

Flexibilita je fenoménem, který je ústředním bodem změn především v evropské energetice. Půjde o nové služby, které budou pomáhat udržet stabilitu dodávek a sítí a umožní aktivní roli zákazníků na energetickém trhu. Tlak na dekarbonizaci, decentralizaci a digitalizaci energetiky změní chování účastníků trhu. Postupným odstavováním klasických velkých elektráren se už vytváří prostor pro rozšiřování instalovaného výkonu z obnovitelných zdrojů, kombinované výroby elektřiny a tepla a také pro zvyšování kapacit pro ukládání elektrické energie.

Co to bude znamenat pro fungování celého energetického systému?

Významně vzroste počet interakcí a transakcí v celém systému. Protože ne všechny zdroje energie poskytnou stálý výkon. A také proto, že energie již nebude „putovat“ jen jedním směrem, a to z centrálních zdrojů

k zákazníkovi. Větší důraz se bude klást na dosažení rovnováhy mezi výrobou a spotřebou elektřiny a na rozložení spotřeby v čase. Zvládnout takto sofistikovaný systém umožní digitalizace a nasazování prvků umělé inteligence.

Vzniknou tím na trhu nové obchodní příležitosti?

Ano a participovat na nich budou moci všichni, včetně konečných spotřebitelů, z nichž někteří už jsou také výrobci elektřiny. Tím ale možnosti nekončí. Stírají se rozdíly mezi jednotlivými energetickými odvětvími

ČSZE OSLAVÍ PŘÍŠTÍ ROK 30 LET EXISTENCE

Český svaz zaměstnavatelů v energetice reprezentuje 38 členských firem, které mají celkem 15 tisíc zaměstnanců. Od svého vzniku v roce 1991 ČSZE aktivně spolupracuje na přípravě vyhlášek a zákonů jako garant odborné způsobilosti v elektrotechnice. Cílem je zvyšovat etiku podnikání v energetických odvětvích a dosahovat maximální energetické bezpečnosti. Svaz zastupuje Česko v mezinárodní elektroenergetické unii EURELECTRIC či Mezinárodní organizaci pro sociální bezpečnost ISSA.

na energetickém trhu. Představme si to velmi zjednodušeně jako přeměnu mnoha odběrných míst do jednoho odběrného místa, které dokáže předvídat a možná i řídit své spotřebitelské chování. Může mít také vlastní výrobu energie a akumulaci. Právě předvídatelnost, jak se toto společenství bude chovat v síti, se stane komoditou, kterou bude moci nabízet na trhu s flexibilitou.

Jakou roli mohou hrát do budoucna obnovitelné zdroje a lokální výroba u průmyslových firem?

Pokud kromě fotovoltaických elektráren zahrneme mezi čisté obnovitelné zdroje také kogenerační jednotky nebo high tech systémy pro spalování, pak lokální výroba energie v průmyslových podnicích může růst. Rozvoj lokální výroby může záviset na několika faktorech. Hlavním z nich je tržní situace a spolehlivost dodávek. Když se může průmyslový podnik spolehnout na bezpečnou a spolehlivou dodávku a konečná cena elektřiny je příznivá, bude jeho motivace investovat do vlastní výroby menší.

Může vlastní lokální výroba vyřešit některé specifické potřeby firem?

Může snížit závislost firmy na centrálních dodávkách. Umožní firmě, aby se vyhnula eventuálním výpadkům a zajistila technologicky minimální provoz z vlastních zdrojů. V kombinaci se systémy pro ukládání energie mohou průmyslové podniky nejen optimalizovat svou spotřebu, ale snadněji přejít na čistou mobilitu nebo lépe využívat odpadní teplo. Vždy záleží na lokálních podmínkách konkrétního průmyslového podniku. V tomto ohledu věřím ve vysokou inovační schopnost českého průmyslu a ve zdravý selský rozum.

(Jan Stuchlík)

nebo dokonce průmyslovými obory. Propojení mezi energetikou a dopravou je již realitou a koncept čisté mobility je součástí obchodních plánů velkých světových hráčů. Tento trend probíhá i v oblasti energetických úspor. Spojuje stavebnictví, dopravu, průmyslovou výrobu, energetiku a veřejné služby.

Bude to šance také pro průmyslové firmy?

Některé průmyslové podniky a místa vysoké spotřeby energie se stanou významnými poskytovateli služeb flexibility. A to buď po určitou část roku, nebo celoročně. Vzniknou také nové subjekty na trhu, takzvané agregátoři a místní energetické komunity.

Jaká bude úloha agregátorů a kdo budou jejich zákazníci?

Úloha agregátorů by měla být dvojí. Obchodníkům s elektřinou, kteří rovněž sami mohou působit v roli agregátora, budou pomáhat vyrovnávat odchylky mezi plánovanou a skutečnou spotřebou či výrobou jejich zákazníků. Provozovatelům sítí budou dodávat služby pro stabilitu a bezproblémový chod soustav. V praxi se již naplňuje první role, ta druhá čeká na dopracování legislativního rámce, který vychází z pravidel dohodnutých v EU.

Energetická společenství by měla sdružovat konečné spotřebitele. V čem to pro ně bude výhodné?

Energetická společenství by měla posílit aktivní roli konečných spotřebitelů

POPRVÉ VIRTUÁLNĚ: SNĚM SVAZU PRŮMYSLU SE LETOS ODEHRÁL ON-LINE

svaz průmyslu na svém sněmu vyhodnotil loňské výzvy vládě a nabídl recepty na obnovu dlouhodobého růstu ekonomiky.

Odbila jedna hodina a na obří obrazovce se rozjíždí video, které připomíná 30 let od založení novodobého Svazu průmyslu. Na podiu jako tradičně sedí Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR, a premiér Andrej Babiš. Začíná 25. Sněm Svazu průmyslu. Jenže hlavní aktéři nejsou jako v předchozích 24 letech v Brně a kolem se nehemží tisíce návštěvníků Mezinárodního strojírenského veletrhu.

Letošní Sněm musel Svaz průmyslu přesunout do Prahy a poprvé v historii ho uspořádal virtuálně. Přísná hygienická opatření nedovolila více než čtyřem stovkám hostů sedět přímo v sále. Místo toho byli připojeni přes internet, kde mohli celý Sněm sledovat živě. O diskuzi s pozvanými ministry ale členové Svazu nepřišli. Své dotazy posílali elektronicky přítomným ministru průmyslu a obchodu a dopravy Karlu Havlíčkovi, ministryni financí Aleně Schillerové a ministryni práce a sociálních věcí Janě Maláčové a dalším členům vlády, kteří byli připojeni on-line. Nakonec otázek bylo tolik, že celý přenos trval kvůli nabití diskuzi o deset minut déle.

NÁVOD NA OBNOVU RŮSTU

Hlavním tématem Sněmu byly ekonomické dopady koronavirové krize

a cesty k obnovení dlouhodobého růstu ekonomiky. „Průzkumy Svazu průmyslu ukazují, že největší ekonomický útlum v novodobé historii země není jen jednorázový šok. První vlna většina podniků zvládla, ale pokles zakázek přetrvává. Pro mnoho firem se krize stala také novou příležitostí, kterou dokázaly využít. Přesto případná další vlna restriktivních opatření, která by znovu přidusila ekonomiku, by byla pro řadu firem fatální,“ prohlásil Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR.

Vláda teď má jedinečnou příležitost, aby vytvořila takové podmínky, které firmám i celé ekonomice pomohou vyjít z krize silnější. Svaz průmyslu a dopravy ČR na letošním Sněmu připomněl premiérovi Andreji Babišovi a klíčovému ekonomickému ministru, na jaké oblasti by se měli zaměřit. „Pořád patříme k nejhorším na světě v jednoduchosti stavebního práva. Tam

měla vláda udělat i navzdory koronavirové krizi mnohem více. Není dobré ani hodnocení Česka v digitalizaci. Vláda musí dotáhnout rozvoj 5G sítí, které potřebujeme pro rozvoj Průmyslu 4.0 i pro digitalizaci státu,“ upozornil Hanák.

ZPACKANÝ KURZARBEIT

Změny by měly přijít také na trhu práce. Dlouhodobě budou českým firmám chybět pracovníci kvůli stárnutí populace. Pro případ krize je třeba vytvořit nástroj, který pomůže úspěšným podnikům udržet si zaměstnance a následně se z krize rychleji odrazit opět k růstu. „Čekali jsme, že se tímto nástrojem stane kurzarbeit. Jenže vláda ho zmasila. Pustila se do politických her, místo aby myslela na firmy a zaměstnance,“ prohlásil Hanák.

Premiér Andrej Babiš připustil, že návrh kurzarbeitu se nepovedl. „Teď nás čeká složité rozhodování o prodlou-

žení stávajícího programu Antivirus a zavedení kurzarbeitu," odpověděl na kritiku premiér.

Klíčem k obnovení prosperity a dlouhodobého růstu jsou investice.

„Potřebujeme ještě více pomoci firmám s vývojem a výzkumem, který se přelije do technologických a produktových inovací. Z prostředků z Evropské unie budeme mít k dispozici stovky miliard korun, které musíme využít smysluplně pro posílení naší konkurenceschopnosti," dodal Hanák.

NESPLNĚNÉ VÝZVY

Řadu nesplněných úkolů má vláda ještě z doby před koronavirovou epidemií. I ty přitom mohou zemi pomoci posílit budoucí ekonomický růst. Svaz průmyslu na loňském Sněmu předal vládě patnáct výzev, v nichž definoval konkrétní oblasti a požadavky na zlepšení podnikatelského prostředí.

Z patnácti výzev vláda splnila jen dvě. Pohnula s přípravou stavby nového jaderného bloku a zajistila dostatek peněz na stavbu dopravní infrastruktury. „Loni jsme ale vládu také vyzvali, aby urychleně zjednodušila stavební právo. Žádali jsme, aby připravila trh práce na nástup digitalizace a demografické změny, především v oblasti celoživotního vzdělávání. Apelovali

jsme, aby nerušila maturitu z matematiky a zajistila její lepší výuku. Nic z toho vláda neudělala, ke škodě naší země," okomentoval Jaroslav Hanák plnění patnácti výzev vládě.

NÁVRAT DO BRNA

Svaz průmyslu a dopravy ČR na jaře dělal vše pro to, aby se letošní Sněm mohl jako každoročně konat v první den Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně. I po zrušení veletrhu byl Svaz průmyslu odhodlán Sněm zorganizovat v tradičních prostorách Veletrhů Brno. „Chtěli jsme tím dát najevo, že veletrhy a výstavní areály jsou pro český průmysl nepostradatelné a vláda by jim měla v nynější krizi pomoci," připomněla ještě před zahájením Sněmu generální ředitelka Svazu průmyslu Dagmar Kuchtová.

Svaz průmyslu věří, že po letošním úspěšném přesunu do on-line prostoru se příští Sněm opět odehraje na brněnském výstavišti. A jako v předchozích letech bude patřit k hlavním tahákům prvního dne Mezinárodního strojírenského veletrhu. (Jan Stuchlík)

DĚKUJEME PARTNERŮM SNĚMU

Hlavní partneři Sněmu:

PHILIP MORRIS ČR

Partneři Sněmu:

Partner Ceny za Průmysl 4.0:

Podpora Sněmu:

ŠKODA

BILANCE VLÁDY: PATNÁCT VÝZEV SVAZU PRŮMYSLU Z ROKU 2019

NA LOŇSKÉM SNĚMU PŘEDALI ZÁSTUPCI SVAZU PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR PREMIÉROVI ANDREJI BABIŠOVI 15 VÝZEV PRO ZLEPŠENÍ EKONOMIKY A PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ VLÁDA MĚLA DO KONCE SVÉHO VOLEBNÍHO OBDOBÍ USKUTEČNIT.

Splnila zatím jen dvě, zatímco v pěti případech neudělala žádný pokrok. U osmi výzev vláda alespoň začala s je-

jich naplňováním. Svaz průmyslu a dopravy ČR rozumí, že výzvy formuloval s cílem pomoci ekonomice ještě před

začátkem koronavirové krize. Přesto upozorňuje, že na dlouhodobé priority se nesmí zapomenout. *(red)*

NESPLNĚNO

1. Zjednodušit stavební právo ještě v tomto volebním období.
2. Připravit trh práce na budoucí výzvy, jako je Průmysl 4.0 nebo demografické změny, a vyčlenit dost peněz na oblast celoživotního vzdělávání.
3. Stanovit do konce volebního období pevný termín přijetí eura.
4. Nerušit povinnou maturitu z matematiky.
5. Převést směrnici o autorském právu tak, aby nebrzdila rozvoje umělé inteligence.

SPLNĚNO

1. Do 2020 zajistit všechny podmínky nutné k zahájení výběru dodavatele nových jaderných bloků.
2. Zajistit, aby dlouhodobě bylo dostatek peněz na stavbu dopravní infrastruktury.

ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

1. Co nejrychleji podpořit rozvoj nízkoe emisní mobility.
2. Přijmout takový klimaticko-energetický plán, který umožní splnit klimatické a energetické cíle do roku 2030 s co nejnižšími náklady.
3. Dostat na trh práce všechny nezaměstnané, kteří mohou pracovat, a výrazně usnadnit i zrychlit příchod zahraničních pracovníků.
4. Dořešit integraci ČEB a EGAP a spolu s dalšími ústavními činiteli ještě více brát zástupce podnikatelů na oficiální návštěvy v zahraničí.
5. Dodržet svůj slib a zvyšovat platy učitelům.
6. Spustit plně funkční e-government a zajistit podmínky pro celospolečenskou digitalizaci.
7. Naplňovat své digitální sliby, nikoliv jen sepisovat strategie.
8. Hledat spojence, už na podzim 2019 zabrzdit zbrklé přijímání nařízení o ePrivacy.

ČTYŘI CENY PRO ÚSPĚŠNÉ FIRMY A OSOBNOSTI

SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR POPRVÉ V HISTORII NA SVÉM SNĚMU UDĚLIL CENU ZA PRŮMYSL 4.0. PŘEVZALA JI SPOLEČNOST BLUMENBECKER PRAG.

Ocenění úspěšných firem a osobností patří k tradici Sněmu Svazu průmyslu. Letos do Galerie osobností průmyslu vstoupil bývalý generální ředitel Třineckých železáren Jiří Cieñciala. Cenu za rozvoj průmyslu a regionu získala společnost Beneš a Lát, ocenění Úspěšná malá a střední firma si odnesla uherskobrodská firma Prima Bilavčík.

Poprvé Svaz průmyslu vyhlásil držitele Ceny za Průmysl 4.0, jejímž partnerem byla Česká spořitelna. Odborná porota nejdříve vybrala pětici nejlepších projektů Průmyslu 4.0 za rok 2020, a to od firem Adler Czech, BD SENSORS, Blumenbecker Prag, ELA Blockchain services a Koyo Bearings ČR. Z nich ocenila Cenou za Průmysl 4.0 inovativní využití principů digitální továrny při integraci průmyslových robotů do výrobních linek od společnosti Blumenbecker Prag.

Blumenbecker Prag na projektu pracoval s technickými univerzitami. „Spoluprací s VUT a ČVUT jsme zřídili testovací pracoviště, jehož cílem je ověřit principy Průmyslu 4.0 v praxi. Projekt přímo řeší virtuální uvedení do provozu robotického pracoviště na základě principů digitální továrny. Dovolil nám zkrátit čas od objednávky až po dodání zařízení v řádech dnů až týdnů,“ vysvětluje Andrej Schvarc, jednatel společnosti Blumenbecker Prag.

Do Galerie osobností průmyslu vstoupil na letošním Sněmu Jiří Cieñciala. Jako dlouholetý generální ředitel nastartoval úspěšný rozvoj Třineckých

železáren. Byl ministrem průmyslu a obchodu a nyní působí jako senátor. „Za největší úspěch mé činnosti v roli generálního ředitele Třineckých železáren považuji to, že se mě a kolektivu vedení podařilo přesvědčit akcionáře i zaměstnance, že Třinecké železářny mají potenciál konkurovat nejvyspělejším hutím v Evropě,“ říká Jiří Cieñciala.

Cenu za rozvoj průmyslu a regionu získala společnost Beneš a Lát. Historie této rodinné firmy sahá až do roku 1934. Rodinné vazby hrají v jejím chodu dodnes důležitou roli. „Jako tři sourozenci a zároveň tři spoluvlastníci máme společný názor na to, jak se má fabrika dál vyvíjet. Je to o absolutní důvěře a spolehnutí se jeden na druhého. To nám umožňuje firmu

↑ Ceny, které Svaz průmyslu na letošním Sněmu předal, navrhli a vyrobili Kristýna Mikolášková a Jakub Křelina, studenti Vysoké školy umělecko-průmyslové v Praze, se kterou Svaz dlouhodobě spolupracuje.

dál posouvat, rozvíjet a rozšiřovat,“ vysvětluje Josef Lát, předseda představenstva společnosti Beneš a Lát. Ta se zabývá výrobou odlitků ze slitin neželezných kovů, lisováním plastů, 3D tiskem kovů a obráběním.

Ocenění Úspěšná malá a střední firma letos převzala společnost Prima Bilavčík. Firmu z Uherského Brodu živí už 28 let přesné měření, dodávky měřicích přístrojů a kalibrace. „Jako jediná máme v České republice a na Slovensku fungující akreditovanou pojízdnu laboratoř. Jsme firma, která začínala s osvětou a jako první prodala multisenzorové měřicí stroje. Plně digitalizujeme i služby v kalibraci,“ říká Petr Bilavčík, ředitel společnosti, která je dnes jedním z nejvýznamnějších dodavatelů měřicí techniky v Česku.

(Václav Rokyta)

PRŮZKUM SP ČR: SITUACE SE NEZLEPŠUJE, FIRMÁM STÁLE CHYBÍ ZAKÁZKY

VÍCE NEŽ PŮL ROKU OD VYPUKNUTÍ EPIDEMIE KORONAVIRU V ČESKÉ REPUBLICE PLATÍ, ŽE FIRMÁM BRÁNÍ V NÁVRATU K PŘEDKRIZOVÝM ÚROVNÍM VÝROBY NEDOSTATEK ZAKÁZEK. NAVZDORY HORŠÍMU OČEKÁVANÉMU HOSPODÁŘSKÉMU VÝSLEDKU ALE PŘIBÝVÁ FIREM, KTERÉ NECHTĚJÍ PROPOUŠTĚT ZAMĚSTNANCE. ZJISTIL TO ZÁŘIJOVÝ PRŮZKUM SVAZU PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR, KTERÉHO SE ZÚČASTNILO 121 PODNIKŮ.

Koronavirová krize pro firmy nebude jednorázový problém. Více než půl roku po vypuknutí epidemie v Česku se ukazuje, že podniky po jarním prudkém utlumení ekonomiky čekají další potíže. Přes čtyři pětiny firem letos očekávají nižší zisk, než plánovaly, nebo spadnou do ztráty. Tři čtvrtiny firem budou mít v říjnu a listopadu nižší zakázky než ve stejném období loňského roku. Pokles zakázek o více než 20 procent očekává třetina účastníků průzkumu Svazu průmyslu a dopravy ČR.

„Trvajících pokles zakázek ukazuje, že se krize přelila celkově do ekonomiky u nás i ve světě a nebyla jednorázová. V létě se podnikům relativně dařilo díky tomu, že doháněly dokončování zakázek a výroby z jara. V první vlně epidemie si navíc řada firem poradila díky rezervám a ekonomickým výsledkům

z posledních šesti let,“ upozorňuje Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR.

Ve srovnání s prvním pololetím ubývá podniků, kterým se zakázky v nadcházejících dvou měsících propadnou o více než 40 %. Roste ovšem podíl firem, které mají zakázky meziročně nižší o 1 až 20 %. Propad zakázek v příštích dvou měsících o více než 20 procent očekává 32 % firem, v červnu to byla polovina firem. Z podniků, které očekávají pokles zakázek o více než pětinu, je 80 % malých a středních firem do 250 zaměstnanců.

FIRMÁM BUDOU CHYBĚT ZAMĚSTNANCI KVŮLI PREVENCI PŘED KORONAVIREM

Navzdory nižšímu objemu zakázek a horšímu očekávanému hospodářskému výsledku přibývá firem, které nechtějí propouštět zaměstnance.

V září jich bylo 66 %, v červnu 55 %. Pracovníků ve firmách přesto v příštích měsících ubyde. Až 85 % firem zároveň uvádí, že jim budou na podzim a v zimě chybět zaměstnanci kvůli koronaviru a preventivním opatřením zavedeným ve firmách. „Jde především o pravidlo, kdy

DO PRŮZKUMŮ SVAZU PRŮMYSLU A DOPRAVY SE MŮŽETE ZAPOJIT I VY

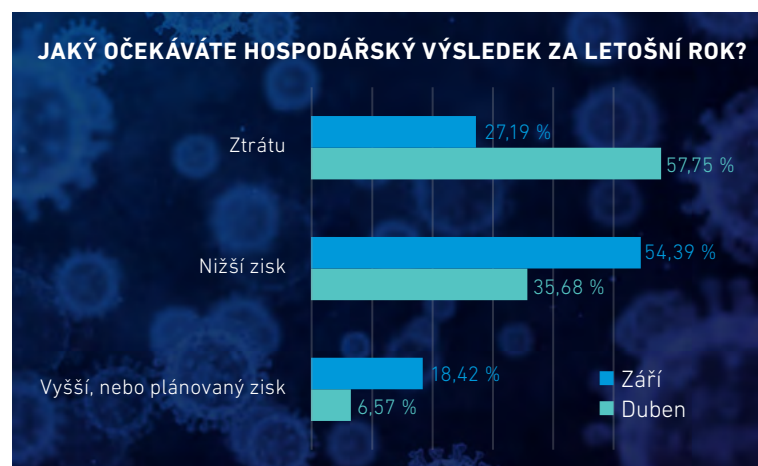
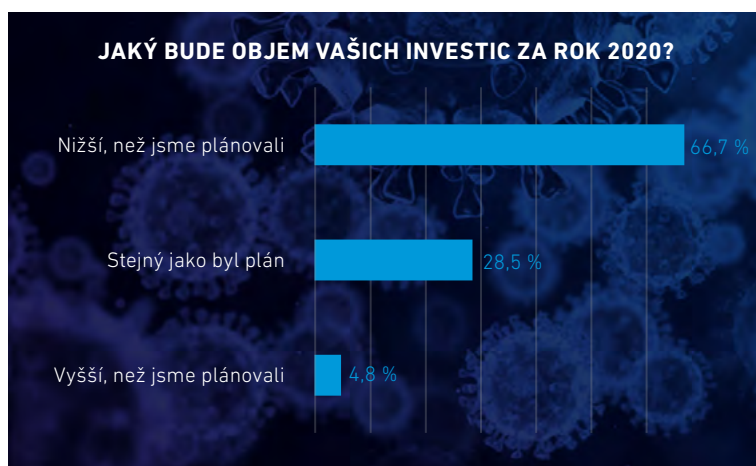
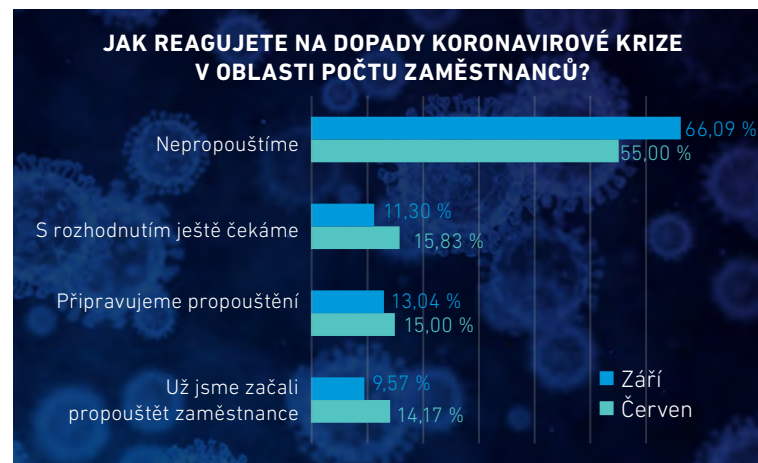
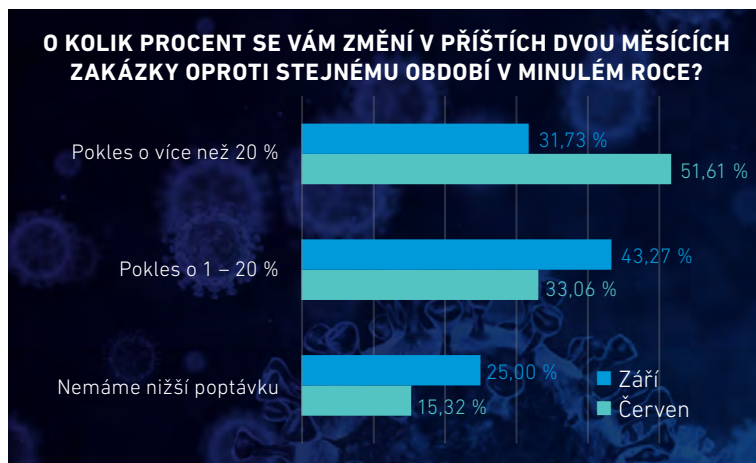
Svaz průmyslu a dopravy ČR provedl od března mezi svými členy už šest průzkumů, v nichž zjišťoval, jak si firmy v době koronavirové krize vedou. Poslední průzkum se uskutečnil od 21. do 24. září 2020. Ze 121 firem, které se ho zúčastnily, bylo 31 procent malých podniků do 50 zaměstnanců, 37 procent středních podniků s 51 až 250 zaměstnanci a 32 procent velkých firem nad 250 zaměstnanců.

zaměstnanci s příznaky respiračních onemocnění musí zůstat doma. Toto opatření zavedlo ve svých provozech 75 % účastníků průzkumu. Až třetina firem přitom uvádí, že výpadek docházky může ohrozit jejich výrobu. Jde především o malé a střední firmy. Největší obavu mají například firmy z chemického průmyslu či slévárny,“ vysvětluje Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu a dopravy.

Podniky se případnému omezení nebo zastavení výroby kvůli epidemii snaží předcházet. Mezi nejčastější opatření ve firmách zavedeným proti šíření infekce Covid-19 patří povinné používání dezinfekce, omezení služebních cest nebo povinné nošení roušek na pracovištích. Polovina

Klíčová pro budoucnost země je vzdělanost. Ta rozhodne o tom, že nebudeme zemí levné práce.

Zdroj: Šestý průzkum SP ČR k dopadům epidemie koronaviru, září 2020

účastníků průzkumu začala opět více využívat home office u profesí, kde je to možné. Testy na Covid-19 plně hradí svým zaměstnancům 29 % firem, 69 % podniků testy zaměstnancům neplatí. Část firem hradí jen povinné testy související s výkonem práce, například pro účely služebních cest. Svaz průmyslu u Finanční správy už dříve zajistil, že firmy si náklady na testy na koronavirus můžou odečíst z daní.

FIRMY NEŠKRTAJÍ PENÍZE NA VÝZKUM A VÝVOJ

I přes složitou situaci se firmy snaží nebrzdit plánované investice do výzkumu a vývoje. Víc než polovina podniků, které mají výzkumné a vývojové aktivity, nebude v příštích

12 měsících snižovat své výdaje na výzkum a vývoj. Škrtat je naopak chce 28 % respondentů, kteří se věnují výzkumu a vývoji. „Důležité ale bude, zda vláda zajistí prostředky na projekty, které firmy připravily například v programu Trend, což je program na podporu aplikovaného výzkumu. Pokud vláda prostředky nezabezpečí například z Plánu obnovy a nedá firmám co nejdříve signál o dostupném financování, ohrozí tím řadu projektů s jasným efektem pro ekonomiku,“ upozorňuje Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR.

Oproti předchozím měsícům se už významně nezhoršuje platební morálka firem. Lehce přibývá podniků, kterým odběratelé platí ve lhůtách

splatnosti. V září takových podniků bylo 58 %, v červnu 54 %. Opět sice mírně začal růst podíl firem, kterým odběratelé začali platit po lhůtách splatnosti, druhotnou platební neschopností jsou ale ohrožena jen 3 % účastníků průzkumu oproti červnovým 12 procentům.

(rok, stu)

Svaz průmyslu zajistil, že si firmy mohou náklady na testování svých zaměstnanců [odečíst z daní](#)

ANKETA: CO POMŮŽE FIRMÁM NA CESTĚ Z KORONAKRIZE?

Jakými reformami nebo systémovými opatřeními by mohla vláda pomoci firmám ve vašem oboru k obnovení dlouhodobého růstu?

PETR KAŠÍK

Svaz dopravy

Základním cílem by mělo být snížení byrokracie a zlepšení celkového podnikatelského prostředí v Česku. Dopravě by vláda pomohla formou grantové podpory na obnovu kvalitní dopravní infrastruktury včetně obnovy vozového parku ve všech druzích doprav. Optimalizace výběru mýta musí být transparentní a proporční, pomocí může být i snížení spotřební daně na pohonné hmoty. Je potřeba prosazovat koncept tranzitní země, jíž Česká republika je. To znamená poskytovat všem dopravcům kvalitní dopravní infrastrukturu za odpovídající cenu a zároveň vytvořit podmínky pro to, aby v Česku tranzitující dopravci tankovali a platili spotřební daň.

DANIEL URBAN

Ocelářská unie

Mnoho věcí by vláda měla dělat tak jako tak: masivně investovat do dopravní i jiné infrastruktury, kde jsme 30 let za západní Evropou, dávat mnohem víc peněz do vědy a výzkumu, zastavit zhoubné bujení byrokracie na všech úrovních, skutečně digitalizovat státní správu, nejen o digitalizaci mluvit, a rozetnout gordický uzel povolování investic a výstavby, který paralyzuje projekty firem i rozvoj dostupného bydlení, což negativně dopadá na trh práce. V krátkodobém horizontu je klíčové, aby vláda dokázala skutečně efektivně zvládnout příliv peněz z EU, od Plánu obnovy až po Fond pro spravedlivou transformaci, a zpřístupnit je i velkým firmám, které mají řadu přípravných projektů. Vláda stále otálí se zavedením kompenzace nepřímých nákladů EU ETS, což je nepochopitelné. Pozitivní je naopak snaha rychle zavést univerzální kurzarbeit, i když detaily je třeba dopilovat.

EVŽEN REITSCHLÄGER

AMSP ČR

Hlavní důraz by měla klást na podporu investic. Dobrým nástrojem může být investiční násobitel v případě, že český dodavatel dodá 50 až 70 procent dodávky. Například firma chce takto investovat 10 milionů korun, ze svého zaplatí 7,5 milionu a 2,5 milionu korun dodá stát. U odpisování hmotného a nehmotného majetku by se měla zvýšit hranice, zkrátit odpisování a snížit počet odpisových skupin. Malé a střední firmy by měly získat podporu na posun svých výrobních programů k finálnímu produktu a vyšší přidané hodnotě. Pokud česká firma v posledních 3 letech platila daně, měla by mít nárok na bezúročný investiční úvěr od ČMZRB. Jednou za 5 až 7 let by stát měl MSP odpustit daň z příjmu, aby mohly načerpat vlastní zdroje pro investice, jejichž realizaci následně musí doložit. Vláda by měla podporovat exportní aktivity i pro menší firmy bez předchozích zkušeností – výstavy, veletrhy – ze státního fondu obnovy.

JAN GEMRICH

Svaz výrobců cementu

Z hlediska českého stavebnictví, které z výrazné části není exportní záležitostí, jsou dvě oblasti, které by vyžadovaly státní podporu. První z nich je dokončení a schválení legislativy stavebního zákona, aby umožnil rychlejší uvádění připravených projektů do stavební realizace. Druhou oblastí je změna státní koncepce a podpory komunálního nájemného bydlení. Tato oblast je v současnosti ponechána na pospas bankovním půjčkám a developerům, tedy přirozeně oblastem podnikání s výdělečným cílem. Tikající a stále zesilující bomba nemožnosti zajistit vhodné a finančně dostupné bydlení pro mladou generaci může v budoucnu způsobit výrazné celospolečenské i politické problémy.

ROSTISLAV DVOŘÁK

Svaz českých a moravských výrobních družstev

Aktuální pomocí pro naše firmy by v této době bylo odmítnutí tlaku odborových předáků a některých zástupců ČSSD na růst minimální mzdy, a tím mezd obecně. Ekonomická situace firem je složitá a při poklesu hospodářství pod vlivem dopadů pandemie zvyšovat mzdy je sebezníčující cesta. Dále by pomohla firmám nezatežující finanční podpora například bezúročnými účelovými úvěry podpořenými státem jinak než v COVID III, kde úvěry nemohla řada zejména menších firem čerpat. Tento krok lze řešit odvětvově a dle velikosti firem. V průběhu pandemie se jednoznačně potvrdilo, že nejlépe obstály firmy s tzv. vlastním produktem s vlastním odbytem na trzích, tedy firmy nezávislé na cizím kapitálu při práci ve mzdě a výrobě komponent. Zajištění účinné podpory k směřování výroby k vlastnímu produktu prosazujeme už desítky let. Jde o dlouhodobý úkol, ve kterém má vláda hlavní povinnost zajistit průzkumy trhů a na jejich výsledky navázat podporou investic a technologií směřovaných k výrobě vlastních produktů požadovaných trhem.

EKONOMIKA SE ZAČNE VRACET K NORMÁLU V ROCE 2021, ŠKODY ALE BUDOU VIDITELNÉ JEŠTĚ DLOUHO

PRVNÍ FÁZE DOPADŮ KRIZE ZPŮSOBENÉ PANDEMIÍ KORONAVIRU UŽ ZAČALA ODEZNÍVAT. OBDOBNÝ VÁŽNÝ PROBLÉM NĚKTERÝM OBORŮM ALE PŘINESOU PODZIMNÍ RESTRIKCE. DLOUHODOBĚJŠÍ FÁZE DOPADŮ ZPŮSOBENÁ NIŽŠÍ POPTÁVKOU, POKLESEM ZAKÁZEK A VŠUDYPŘÍTOMNÝMI OBAVAMI BUDE KOMPLIKOVAT SITUACI NEJEN V BYZNYSU CELÝ LETOŠNÍ A PŘÍŠTÍ ROK.

Dopady koronaviru můžeme rozdělit na dvě výrazné fáze. První nastala hned po březnovém „zmrazení“ české ekonomiky. Část podniků začala omezovat či zavírat výrobu. Mohly za to obavy z nakažení zaměstnanců a nižší poptávky po výrobcích či subdodávkách. S velkými obavami jsme sledovali lockdown v některých „zmrazených“ oborech. Řada zaměstnanců ani podnikatelů nemohla vydělávat a zároveň platit daně a odvody, což má kromě sociálních dopadů negativní vliv i na veřejné finance, které tak teď musí hospodařit s vyšším dluhem. První fáze byla nečekaná a naprosto nová. Zasáhla velmi silně i sektory, ve kterých se v minulosti krize projevovaly někdy jen mírně nebo se zpožděním. Nový fenomén úplného zastavení některých oborů bude nadále mementem, které nám připomnělo rizika podnikání.

DATA HOVOŘÍ JASNĚ

Druhý kvartál letošního roku je typickým případem, kdy zmrazení ekonomiky vedlo k jejím velkým nominálním propadům. V prvním čtvrtletí HDP klesl o 2 %, na čemž se podepsala již koronavirová druhá část března, byť zpomalování ekonomiky jsme z různých indikátorů cítili již v minulém roce. Druhý kvartál z pohledu HDP podruhé v řadě klesl, což je podle základních ekonomických definic indikátor recese, a navíc klesl o závratných 10,9 %. Tento propad značně převyšuje jednu dekádu starou krizi, kdy byly propady maximálně poloviční.

Průmysl se v měsících zasažených pandemií propadl na historická minima. V dubnu klesl o 33,7 %, v dalších měsících se hloubka meziročních propadů postupně vyrovnala, vždy zhruba o 10 procentních bodů. Za květen zaznamenali statistici pokles 25,7 %, v červnu to bylo 11,9 %, červenci pokles 5 %, v srpnu 5,5 %. Tato fáze má oproti klasickým krizím určitá specifika. Po hlubokých, téměř „bleskových“ propadech v daných měsících či kvartálech můžeme očekávat – ovšem při příznivém vývoji zdravotní situace – postupné ožívování ekonomiky. Nyní se zdá, že blesková

fáze krize skončila v létě, kdy mezi měsíční data vykázala poměrně vysoké míry nárůstu ekonomické aktivity napříč sektory. Tato fáze ale ovlivní výsledné průměrné hodnoty v celém letošním roce. Přestože se může zdát, že se ekonomika vrací na pozitivnější trajektorie, Svaz průmyslu pro letošek čeká propad o 7,8 %. To je zhruba o polovinu horší celoroční výsledek, než jsme měli za poslední hospodářské krize před více než deseti lety. Podzimní obnovení restrikcí bude mít dopady především na odvětví, na která jsou opatření zacílena. Přelíží se ale i do ostatních sfér a prohloubí bohužel i celkový ekonomický vývoj. Podzimní situace bude také záležet na ekonomické náladě a množství lidí, kteří budou muset využít ošetřovné či nemocenskou. Makroekonomicky se na celkové situaci podepíše i nutnost financovat pomoc, což bude tlačit na zvyšování deficitu a dluhového financování vládní pomoci.

DRUHÁ FÁZE PŘINÁŠÍ KLASICKOU KRIZI

Druhá fáze se v české ekonomice projevuje nižší poptávkou, poklesem zakázek nejen u výrobců a dodavatelů, ale i u poskytovatelů různých služeb. Významnou roli v této

“

O 33,7 % klesla v dubnu 2020 průmyslová produkce. V měsících zasažených pandemií propadla na historická minima.

situaci hrají obavy, které budou mít následně dopad na celou ekonomiku. Lidé i firmy ze strachu z krize odloží či přímo zruší některá spotřební či investiční rozhodnutí, což problémy ekonomiky jen přizíví. Očekávání ekonomické krize se tak ve výsledku naplní samo.

Zatím nevíme, jak dramatická a jak bolestivá tato fáze bude. Vycházet můžeme mimo jiné z výsledků šetření Svazu průmyslu a dopravy mezi podniky, které provádíme společně s Českou národní bankou. Firmy ve druhém čtvrtletí 2020 očekávaly negativní vývoj v oblasti zakázek. Vzrostlo také negativní hodnocení domácí i zahraniční poptávky. Zhoršené hodnoty nejspíše přetrvávají i po zbytek roku 2020. Značně poklesl také indikátor očekávání vývoje budoucích investic. Z šetření odrážejícího názory podnikatelů je patrné, že dopad pandemie byl a bude značný. Obvykle se nestává, aby se názor podnikatelů vycházející z reality objednávek a uzavřených kontraktů změnil z měsíce na měsíc či z kvartálu na kvartál. Patrná je určitá setrvačnost, a to v souladu s předpokladem, že druhá fáze dopadů pandemie bude trvat déle, jistě po zbytek tohoto roku a možná ještě i zkraje roku příštího.

Zatím předpokládáme, že k růstu se česká ekonomika vrátí v příštím roce. Odhadujeme, že meziročně by měla vzrůst o 4,8 %. Ovšem tento růst budeme porovnávat s krizovým rokem 2020 prezentovaným rekordním poklesem. Čísła za rok 2021 budou sice vypadat pozitivně, ale v podstatě bude příští rok v objemu výroby či tržeb jen podprůměrný. Přesto tato paradoxní situace zapůsobí na ekonomiku pozitivně. Kladná čísla z jinak

KRIZE, KTERÉ ZA POSLEDNÍCH 150 LET OVLIVNILY SVĚTOVOU EKONOMIKU

Krach vídeňské burzy 1873

Prasknutí bubliny a především zmařená očekávání jsou typické pro jeden z prvních velkých propadů ekonomiky. Přestože nemáme data v moderním slova smyslu, tak to bylo téměř poprvé, kdy již de facto moderní společnost založená na postupném a nadějném technickém pokroku zažila velmi silnou deziluzi. Pro ilustraci, pokud srovnáme předkrizový „nejlepší“ rok 1871 a krizový rok 1873, tak průmyslová produkce v monarchii (podle tehdy vykazovaných dat) propadla o více než 15 %.

Velká hospodářská krize v roce 1929

Odstartoval ji krach na newyorské burze v říjnu 1929. Ve čtvrtek 24. října začaly klesat ceny akcií. Investoři začali panikařit a chtěli se jich zbavit, což způsobilo jejich ještě hlubší propad. Začaly krachovat továrny a společnosti. Následně vzrostla nezaměstnanost, zkrachovaly některé banky a krize se díky provázanosti ekonomiky přelila do Evropy. Americký HDP v letech 1929–1933 poklesl o téměř 33 %.

Ropná krize v 70. letech

V roce 1973 země OPEC snížily těžbu ropy a vyhlásily embargo pro země, které podporovaly Izrael během Jomkipurské války. Kvůli tomu se skokově zvýšila cena ropy. To přineslo ekonomickou recesi v západní Evropě a v USA. Vše zlé je ale k něčemu dobré, kvůli vyšším cenám se od 70. let většina zemí světa intenzivně snažila snížit energetickou náročnost svých ekonomik a hledat alternativy klasických zdrojů.

Americká hypoteční krize v roce 2008

V létě 2007 se propadly burzovní trhy v USA. Na podzim 2008 pak udeřila finanční krize naplno, zkrachovaly přední světové banky a akciové trhy, vzrostla cena ropy. V září 2008 se i pražská burza propadla na minimum předchozích let. Průmyslová produkce v Česku se podle ČSÚ v listopadu 2008 propadla o 17,4 %. Český HPD pak propadl v roce 2009 téměř o 5 %.

Vývoj
současné
krize
významně
ovlivňují
obavy firem.

podprůměrného roku v konečném důsledku napomohou k rychlejšímu překonání krize a lepším výsledkům pro následující období. Odstartují větší spotřebu a investice.

(Vladimír Štípek, ekonom-analytik)

ANKETA: NAPLNO I PŘES KRIZI. PĚT FIREM, KTERÝM SE DAŘÍ I V DOBĚ KORONAVIRU

AUTOMOBILOVÝ PRŮMYSL, SEZONNÍ PRÁCE V ZEMĚDĚLSTVÍ, ALE TAKÉ RESTAURACE A HOTELY VÝRAZNĚ ZASÁHLA PANDEMIE COVID-19. NĚKTERÉ JINÉ OBORY, NAPŘ. E-SHOPY, CHEMICKÉ NEBO POTRAVINÁŘSKÉ FIRMY ALE JEDOU V DOBĚ KORONAVIROVÉ KRIZE NAPLNO. PĚTI VYBRANÝCH PODNIKŮ S PODOBNÝM PŘÍBĚHEM JSME SE PROTO ZEPTALI, JAK SE BĚHEM PANDEMIE PROMĚNILA JEJICH PODNIKÁNÍ A PROČ KRIZE JEJICH BYZNYS VÝRAZNĚ NEZASÁHLA.

1) Byl o vaše produkty nebo služby během nouzového stavu a pandemie větší zájem? Pokud ano, čím si to vysvětlujete?

2) Rozšířila nebo pozměnila koronavirová krize vaše portfolio?

Severochema
ROMAN OBERER
obchodní ředitel

1) Na začátku pandemie, kdy byl na trhu nedostatek dezinfekčních přípravků, vzrostla výrazně poptávka po našich výrobcích s obsahem lihu. Ať už se jednalo o technický líh na čištění nebo čističe skel Iron. Dále pak byl velký zájem o Isopropanol. Následně v době, kdy byli lidé doma na home office, vzrostla také poptávka po výrobcích pro domácí použití, jako jsou podpalovače PE-PO a přípravky pro grilování.

2) Portfolio jsme rozšířili o dezinfekční přípravky na ruce a na povrchy v tekuté i gelové formě. Výrobky jsou na základě receptury Anti-Covid doporučené WHO.

ABRA Software
JAROSLAV ŘASA
předseda představenstva

1) Ano, jen málo zákazníků zareagovalo krátkodobým pozastavením rozvojových projektů. Většina situaci využila k investicím do digitalizace a automatizace procesů, zejména našich řešení v oblasti e-commerce, díky nimž se rychle přeorientovali na nový způsob prodeje a komunikace se zákazníky. Celkově zaznamenáváme růst.

2) Již před krizí jsme si silně uvědomovali význam produktů pro digitalizaci, automatizaci a e-comercializaci, a proto jsme je měli připravené. Krize jen prohloubila jejich význam a posílila je, ať už jde o provoz informačních systémů ABRA v cloudu, spoustu online nástrojů a především digitalizaci prodeje tak, aby mohl běžet, i když se lidé fyzicky nepotkávají. Takže jsme jen dále zrychlili jejich dostupnost.

Rohlik.cz PETR PAVLÍK

výkonný ředitel

1) Zájem o nákup v online supermarketu se za nouzového stavu zdvojnásobil. Snažili jsme se naši službu, která v této době nabyla na významu, využít i jako pomoc těm nejohroženějším. Ať už se jednalo o matky samoživitelky, seniory či občany v Uničově a dalších obcích uzavřených kvůli karanténě. Pro ty jsme doručovali za speciálních podmínek. Ale samozřejmě jsme chtěli uspokojit zájem všech zákazníků. Přijali jsme nové kurýry a pracovníky na sklad, zboží jsme naskladňovali i přes noc a nákupy omezili na 45 typů produktů tak, abychom byli co nejdostupnější všem. Vyzkoušeli jsme provoz v nových podmínkách a nové zkušenosti zohledňujeme i v plánech do budoucna.

2) Během pěti dní jsme spustili pro zákazníky novou službu Rohlík Bistro, kde jsme nabízeli oblíbené speciality z vybraných pražských a brněnských restaurací. Snažili jsme se tak pomoci restauracím překlenout nelehké období a zákazníkům zpestřit obědy či večeře doma. Bistro se setkala u všech s velkou oblibou, a tak jsme ho po jarním nouzovém stavu přesunuli do stále nabídky.

Mondi Štětí ROMAN SENECKÝ

generální ředitel

1) V důsledku nárůstu on-line prodeje během krize se krátkodobě zvýšila poptávka po rolích kartonového papíru, který se používá pro výrobu krabic. S celosvětovou pandemií se obecně zvýšila poptávka ze strany řetězců po papírových sáčcích na běžné potraviny, jako je mouka a cukr. Tento trend přetrvává až do současné doby. Uspěli jsme ve výběrovém řízení na dodávky papíru pro papírové sáčky o objemu 1 kg, kdy nás výrobce upřednostnil před konkurencí. Odůvodňujeme si to garantovanou vysokou kvalitou dodávaného papíru, ale také úrovní našeho zákaznického servisu.

2) Z dlouhodobého pohledu zatím žádné výrazné změny, které by měly dopad na naše portfolio, neevidujeme. Významnou změnu v našem portfolio ale přinese přestavba papírenského stroje PS1, kterou letos realizujeme. Tím budeme schopni reagovat na stávající trendy ve společnosti z pohledu ekologie a udržitelnosti.

Notino ZBYNĚK KOCIÁN

výkonný ředitel

1) Posledních 10 let pozorujeme každoročně téměř 20% nárůst poptávky po našich službách. Během pandemie koronaviru jsme u našich zákazníků zaznamenali celkem stabilní zájem o kategorie parfémů a dekorativní kosmetiky. Cítelný nárůst jsme naopak evidovali u drogistického zboží a péče o tělo a vlasy. Ve výsledku byl nárůst poptávky během této doby dokonce až dvojnásobný oproti standardu. Vysvětlujeme si to tím, že lidem nebyly dostupné služby, jako jsou kadeřnictví nebo kosmetické salóny. To si naši zákazníci pak kompenzovali domácí péčí, čemuž odpovídá zvýšený zájem o tento typ zboží.

2) V Notinu si zakládáme na stabilně širokém portfolio, které čítá přes 55 tisíc produktů od více než 1 150 značek. Zboží, které nabízíme, není sezónní - lidé budou vždy chtít svůj oblíbený parfém a řasenku nebo potřebovat deodorant s tělovým krémem. Díky naší pestré nabídce jsme pak neměli potřebu portfolio během pandemie koronaviru jakkoliv rozšiřovat nebo pozměňovat. Jen jsme navýšovali skladové zásoby vybraných produktů, po kterých byl enormně zvýšený zájem, jako třeba antibakteriální gely.

MATYÁŠ FOŠUM: BEZ OSVĚTY SE NEOBEJDEME

„SETKÁVÁM SE S OSOBAMI, KTERÉ OD ZAČÁTKU TOHOTO ROKU ŽIJÍ POUZE OTÁZKOU COVIDU, ALE MAJÍ PRAMÁLO PRAVDIVÝCH INFORMACÍ O TOMTO ONEMOCNĚNÍ,“ ŘÍKÁ V ROZHOVORU **MATYÁŠ FOŠUM**, VEDOUcí ODDĚLENÍ HYGIENY PRÁCE A PRACOVNÍHO LÉKAŘSTVÍ A ZÁSTUPCE ŘEDITELE ODBORU OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ.

Co by měli mít na podzim s ohledem na hygienická opatření a rostoucí počet onemocnění Covid zaměstnavatelé na paměti?

Obecná doporučení jsou zejména dbát, aby pracoviště bylo čisté a hygienické. Povrchy a předměty pravidelně omývat běžně dostupnými mycími prostředky, popřípadě otírat dezinfekcí. Zaměstnavatelé by měli podporovat pravidelné a důkladné mytí rukou u zaměstnanců, dodavatelů a zákazníků. Nezbytným faktorem je též obecná osvěta zaměstnanců, ať na téma respirační hygiena či respirační onemocnění obecně. Setkávám se s osobami, které od začátku tohoto roku žijí pouze „otázkou covidu“, ale mají pramálo pravdivých informací o tomto onemocnění. Další doporučení najdete na stránkách koronavirus.mzcr.cz.

Z dat vyplývá, že pracoviště je druhým nejčastějším místem přenosu infekce. Co by firmy měly dělat ještě více a lépe, aby tomu tak nebylo, co jsou best practices?

V případě vyššího výskytu onemocnění Covid -19 na pracovišti se doporučuje, mimo už uvedeného, aby se prováděla dočasně jen práce nezbytně nutná. Zajistit, aby byli na pracovišti přítomni pouze pracovníci, kteří jsou pro práci nezbytní. Minimalizujte přítomnost třetích osob. Pokud je to možné, omezte fyzický kontakt mezi pracovníky např. během schůzek a přestávek. Eliminujte nebo omezte fyzický kontakt se zákazníky a mezi nimi. Pokud je nevyhnutelný blízký kontakt, udržujte jej po dobu kratší než 15 minut. Omezte kontakt mezi jednotlivými pracovními skupinami na začátku a na konci směny. Zajistěte načasování přestávek na jídlo tak, aby byl snížen počet lidí, kteří společně sdílejí jídelnu, místnost pro personál nebo kuchyňku.

Umíte z dostupných dat rozklíčovat, které typy pracovišť jsou nejnáchylnější k přenosu Covid-19?

Nejvíce exponovaní jsou pracovníci, kteří přicházejí do těsné fyzické blízkosti s jinými lidmi, zejména při práci ve vnitřním prostředí. Mnoho případů bylo hlášeno v sektorech zdravotnictví a sociální péče, zejména v zařízeních pro dlouhodobou lůžkovou péči v a nemocnicích. Dále v oblasti dodávek potravin a maloobchodu, pracovníci svozu odpadu, pracovníci ve veřejných

službách, v policejních a bezpečnostních složkách. V EU bylo hlášeno větší zastoupení klastrů také z odvětví balení potravin a zpracovatelských odvětví, v továrnách, ve výrobě a v kancelářském prostředí.

Jaké příznaky by měli zaměstnanci u sebe sledovat a při jakých příznacích by již neměli chodit do práce?

K hlavním příznakům onemocnění koronavirem patří zvýšená teplota, kašel, dušnost, bolest hlavy a únava. Ne však každý s těmito příznaky je nakažen koronavirem.

Pokud zaměstnanec kvůli příznakům respiračního onemocnění zůstane preventivně doma, měl by na to dostat nemocenskou?

Podle informací z rezortu práce a sociálních věcí má na nemocenskou dávku nárok ten zaměstnanec, který byl uznán dočasně práceneschopným nebo mu byla nařízena karanténa a dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa trvá déle než 14 kalendářních dnů. Za prvních 14 dnů dočasně pracovní neschopnosti dostává zaměstnanec od svého zaměstnavatele náhradu mzdy. O vzniku dočasně pracovní neschopnosti rozhoduje ošetřující lékař, který vystaví neschopenku. Mimo jiné se zaměstnavatel může dohodnout se zaměstnancem, že

“

Pokud škola v některé dny vyhlásí ředitelské volno, nevzniká za ně nárok na čerpání ošetřovného.

Vznikne jednotný manuál, aby všechny krajské hygienické stanice posuzovaly epidemiologickou situaci ve firmách napříč kraji stejně?

Situace ohledně onemocnění Covid-19 byla a stále je velmi dynamická. Snažíme se najít řešení, vést krajské hygienické stanice k tomu, aby postupovaly stejnými kroky i napříč kraji. Nyní, kdy se o onemocnění a jeho původci ví mnohem více informací, může být a dovolím si říct, že je, čím dál častěji zajišťován podobný postup KHS napříč kraji.

Má smysl ve firmách zavádět testování zaměstnanců?

Určitě je možné a přínosné, aby firma, při vyšším výskytu onemocnění Covid-19 mezi svými zaměstnanci, zavedla preventivní testování zaměstnanců např. tak, jako ho zavedla i společnost OKD. Firma tímto krokem může zvýšit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců a jejich rodin. Doporučení a konkrétní indikace k tomuto kroku bych doporučil konzultovat s místně příslušnou KHS.

Vyžadují hygienické stanice součinnost firem při trasování potenciálních kontaktů s nakaženými? A bude se na tom něco měnit?

Většinou proces začíná tak, že proběhne epidemiologický rozhovor pracovníka KHS s pozitivním pacientem. Následně jsou navolávány podezřelé kontakty pozitivního pacienta, a poté jsou kontaktováni lékaři k formálnímu uložení karantény pro podezřelé kontakty. V rámci epidemiologického šetření je v případě epidemiologických kontaktů z pracoviště nezbytná součinnost zaměstnavatele nebo odpovědného pracovníka.

(Lenka Dudková)

bude práci dočasně vykonávat mimo pracoviště zaměstnavatele, například z domova.

V jakém případě by podle vás hrozilo, že firma bude muset zavřít část svého provozu, nebo dokonce celou firmu?

Vhodnost tohoto opatření, tedy zmíněného uzavření části provozu firmy či dokonce celé firmy z dů-

vodu rozšíření viru SARS-CoV-2 v neúnosné míře mezi zaměstnanci, musí posoudit místně příslušná krajská hygienická stanice (KHS), která musí zvážit také jiná hygienická opatření a doporučit zaměstnavateli, jak by měl v takovém případě postupovat. Určitě jsou zde nasnadě jiná alternativní řešení, jak se dá procesu šíření onemocnění zabránit než uzavírat celý provoz firmy.

TRH PRÁCE PROJDE NEZVRATNOU ZMĚNOU. A TO NEJEN KVŮLI KORONAVIRU

NOVOU ŘEDITELKOU SEKCE ZAMĚSTNAVATELSKÉ JE OD LÉTA **EVA MARTINICOVÁ**. SEKCI VEDE PO JITCE HEJDUKOVÉ, KTERÁ NYNÍ ZASTÁVÁ POZICI PORADKYNĚ GENERÁLNÍ ŘEDITELKY. „DIGITALIZACE MĚNÍ NÁŠ ŽIVOT, ZPŮSOB, JAKÝM KOMUNIKUJEME, PRACUJEME, CESTUJEME A PŘEMÝŠLÍME,“ ŘÍKÁ EVA MARTINICOVÁ, KTERÁ V MINULOSTI PRACOVALA V ČESKÉ STÁTNÍ SPRÁVĚ, INSTITUCÍCH EU, ALE I MEZINÁRODNÍCH IT SPOLEČNOSTECH AMAZON A GOOGLE.

Jak využíváte své zkušenosti z oblasti digitalizace v oblasti zaměstnanosti a trhu práce?

S nadsázkou říkám, že jsem se z budoucnosti, kde jsem pracovala v digitálním prostředí a prostředí digitálních technologií, dostala zpět do minulosti. Mám osobní zkušenosti s tím, jak disruptivní jsou nové technologie. Digitalizace má obrovský dopad na všechny sektory ekonomiky. Zaměstnanost a trh práce není výjimkou.

Jaké aktuální otázky ve své sekci řešíte?

Máme široký záběr. Kromě regulace v oblasti trhu práce, mezd a zaměstnanosti, řešíme i nastavení regulace a politik v oblasti zdravotnictví či vzdělávání. Za naprosto klíčové považuji sledovat legislativu nejen na národní úrovni, ale aktivně se zapojovat do diskusí a vyjednávání i v Evropě. Často slyšíme, že nám něco Brusel nařídil. Z vlastní zkušenosti vím, že je to hodně na členských státech, co si nakonec vyjednávají.

Jestli aktivně prosazují své zájmy nebo jen pasivně přijímají, co rozhodnou jiní.

Řešíte také tzv. kurzarbeit, jaký je aktuální stav?

Jediné, co mohu s jistotou říci je, že nevím, jestli to, co platí dnes, bude platit i zítra. Svaz se od počátku aktivně zapojoval do jednání vedených MPSV, kterému bych chtěla poděkovat. Se všemi vedlo diskuse transparentně a snažilo se vždy o konsensus mezi zúčastněnými. Parametry návrhu jsme diskutovali na širokém fóru společně s odbory, Hospodářskou komorou

a dalšími resorty. Bohužel do finální dohody vláda sociální partnery nezapojila. S aktuálním návrhem, který je ve Sněmovně, tak není spokojený nikdo. To ostatně uznal na našem Sněmu i pan předseda vlády. Stále doufáme, že finální návrh zohlední naše komentáře a bude ku prospěchu ekonomice ČR.

Jaký dopad má na trh práce covidová krize?

Covidová krize ovlivňuje všechno a všechny i to, jak pracujeme a žijeme. Vidíme masivní nárůst práce z domova. A tady opět díky bohu za digitální technologie. Díky nim spousta z nás může svou práci dělat online. Mnoho firem ale to štěstí nemá, protože jejich předmět činnosti zahrnuje aktivity, které se zatím nedají dělat jinak než osobně na pracovišti. Kvůli Covidu paradoxně všechny ty nápady, které jsme považovali za nemožné, jako samořídící letadla, ne auta, ale letadla, a operující roboti místo lékařů najednou nevypadají až tak nereálné. Covid ovlivní nabídku i poptávku na trhu práce, vznik i zánik pracovních míst. Na to se musíme připravit.

(red)

Všechny ty nápady, jako samořídící letadla a operující roboti místo lékařů, najednou nevypadají až tak nereálné.

CO PŘINESE OCHRANA OZNAMOVATELŮ? PODLE SVAZU PRŮMYSLU DALŠÍ ZÁTĚŽ

MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI PŘIPRAVILO NÁVRH ZÁKONA O OCHRANĚ OZNAMOVATELŮ, KTERÝ MÁ DO ČESKÉHO PRÁVNÍHO ŘÁDU TRANSPONOVAT EVROPSKOU SMĚRNICI O OCHRANĚ OSOB, KTERÉ OZNAMUJÍ PORUŠENÍ PRÁVA EVROPSKÉ UNIE. PODLE SVAZU PRŮMYSLU A DOPRAVY ZÁKON PŘINÁŠÍ FIRMÁM DALŠÍ ZBYTEČNOU ZÁTĚŽ.

Zákon o tzv. whistleblowerech musí česká strana přijmout do poloviny prosince příštího roku. V současné době bylo ukončeno vypořádání připomínek k návrhu a probíhá projednání v Legislativní radě vlády. Svazu průmyslu se nelíbí zejména to, že český návrh jde nad rámec evropské směrnice a neposkytuje ochranu před nepravdivými oznámeními. Tuzemská navrhovaná právní úprava navíc neumožňuje využít existující compliance programy firem a přináší další zbytečnou administrativní zátěž.

CO PŘINESE OCHRANA OZNAMOVATELŮ?

Zaměstnavatelé s více než 50 zaměstnanci budou muset povinně vytvořit vnitřní oznamovací systém, kde budou oznámení přijímat a ve lhůtě 30 dnů od přijetí oznámení na ně budou muset reagovat.

Jedná se o oznámení porušení práv spadajících do oblastí uvedených v zákoně. Konkrétně jde o zadávání veřejných zakázek, finanční služby, předcházení praní peněz, veřejné zdraví. Dále pak o bezpečnost výrobků a dopravy, ochranu životního prostředí, bezpečnost potravin, ochranu spotřebitele, ochranu soukromí a osobních údajů, bezpečnost sítí a informačních systémů atd.

Ochrana se vztahuje na všechny oznamovatele, tedy nejen na zaměstnance včetně státních úředníků na celostátní a místní úrovni, ale i na akcionáře, členy statutárních orgánů, členy dozorčích rad, dobrovolníky a stážisty. Dále pak na uchazeče, současné a bývalé zaměstnance, zhotovitele a subdodavatele a také na kolegy a příbuzné whistleblowera.

Oznamovatel má nárok na ochranu, pokud se oprávněně domnívá, že:

- oznámené informace o porušení byly v době oznámení pravdivé,
- tyto informace spadaly do oblasti působnosti směrnice.

Oznamovatel je chráněn tím, že nesmí:

- být propuštěn z pracovního poměru nebo odvolán z výkonu služby,
- nesmí být převeden na nižší pozici nebo být zastrašován,
- nesmí mu být snížena mzda, změněna pracovní doba či být jinak diskriminován.

Rovněž v případě sporu má oznamovatel výhodné postavení, protože zaměstnavatel bude muset prokázat, že například k rozvázání pracovního poměru nedošlo v souvislosti s oznámením.

Vedle vnitřního oznamovacího systému musí existovat taky vnější. Podle evropské směrnice je členský stát povinen určit příslušný orgán pro přijímání oznámení. Český návrh jde cestou vytvoření nového institutu – Agentury na ochranu oznamovatelů jako organizačního útvaru Ministerstva spravedlnosti. Agentura bude vedle přijímání oznámení poskytovat informace a vykonávat poradenství. Svaz průmyslu a dopravy považuje ale nový orgán za zbytečný, a hlavně podle Svazu nezabrání zneužití podání nepravdivých oznámení.

(Jitka Hlaváčková, právnička)

Zákon o tzv. whistleblowerech chrání všechny oznamovatele. Nejen zaměstnance firmy.

”

POTŘEBUJEME PRŮMYSLOVÝ DESIGN I KVALITNÍ PREZENTACI ČESKÉ REPUBLIKY

ČESKO SE MUSÍ STÁT SYNONYMEM KVALITY A KREATIVITY. SHODLI SE NA TOM ÚČASTNÍCI SETKÁNÍ FIREM, UMPRUM A MPO, KTERÉ USPOŘÁDAL SVAZ PRŮMYSLU S VYSOKOU ŠKOLOU UMĚLECKOPRŮMYSLOVOU.

„Kdybych prodával to, co vyrobím tady, pod značkou „Swiss made“, automaticky si mohu říci až o 20 % více. Chcete-li, proti švýcarskému produktu musím být až o 20 % levnější,“ pojmenoval konkrétní dopad slabé značky České republiky v zahraničí Martin Wichterle. Že by doba, kdy Made in Czechoslovakia mělo světový vchlas, byla pryč?

V roce 1958 jsme na expozici EXPO v Bruselu jako Česká republika vynikli právě díky své prezentaci. Náš výstavní pavilon dal základ tzv. brusselskému stylu, který se ještě roky těšil popularitě a rozvíjel. Mezi komunikační cíle pavilonu patřila i prezentace technické vyspělosti Československa. Za technickou novinku, úplnou

↓ Za firmy diskutovali David Karásek z mmcité, Jiří Vokoun ze Škoda Transportation, Pavel Grečner z ABB, Martina Jirásková a Petr Larva z MOSER, Kateřina Kadlecová z USSPA a Martin Wichterle z Wikov Industry. Foto: Iurii Ladutko

demontovatelnost pavilonu, nás také ocenila mezinárodní porota. Pavilon jako celek zaujal natolik, že mezi všemi prezentujícími zeměmi vyhrál.

Vypadá to, že o šedesát let později se prezentaci naší země nedostává na mezinárodním poli takové pozornosti. Průmyslníkům již vlada tímto nepomáhá, na mnohých mezinárodních veletrzích je tomu mnohdy spíše naopak.

Otázku prezentace České republiky na mezinárodních veletrzích otevřel David Karásek, kreativní ředitel a spoluzakladatel mmcité. Stánky Česka nemají jednotnou identitu, nejsou kvalitní. Taková prezentace České republiky našim firmám vůbec nepomáhá. Sám David Karásek přitom ví, o čem mluví, před 27 lety založil v moravských Bílovicích firmu mmcité, která celosvětově vynikla právě díky kvalitnímu designu. Jeho městský mobiliář dobyl svět. Podle něj České republice chybí jasná strategie v prezentaci, která by pomohla zemi asociovat s kvalitou a kreativitou. Investice by to oproti jiným státním výdajům přitom nebyla vysoká.

„Tlak na originální a kvalitní sebe prezentaci nadále poroste. Bez ní nedáme schopni zaujmout generace formované rychlostí a krásou online světa a sociálních sítí. Bude to chtít peníze, kreativitu a dlouhodobou strategii, ať

už mluvíme o prezentaci země, firmy nebo produktu či osoby,“ upozorňuje ředitelka komunikace Svazu průmyslu a dopravy ČR Eva Veličková.

Téma prezentace na mezinárodním veletrhu řešil i Svaz průmyslu, který se pravidelně účastní největší veletržní akce v zemi, Mezinárodního strojírenského veletrhu. V loňském roce Svaz prohloubil svou spolupráci s architektem a designérem Davidem Töpperem. Využil jeho návrh a v pavilonu brněnského výstaviště otevřel kavárnu.

„Společná diskuze o smyslu a atmosféře setkávání na MSV nás vedla k podobě stánku – kavárny. Svaz průmyslu tím získal prostor pro formální

i neformální jednání, networking. Design expozice posunul Svaz směrem k současnému uvolněnému pojetí pracovního prostředí, kdy budoucnost vzniká nad šálkem kávy,“ říká autor stánku David Töpfer ze společnosti dacasa architekti.

Diskuze na UMPRUM přinesla i velké téma průmyslového designu či spolupráce se studenty.

Jejím dlouhodobým průkopníkem je například i Škoda Transportation. Zařazení studentů do svého týmu vnímá jako přínos a zdůrazňuje, že spolupracovat s designéry je dobré dlouhodobě, nejen v době, kdy se vyvíjí produkt. Jak zajišťují, aby se

↑ SP ČR změnil koncept svého stánku na Mezinárodním strojírenském veletrhu 2019. Prezentoval se jako kavárna - místo pro setkávání firem ke sdílení zkušeností a řešení společných témat.

časem kreativní absolventi v praxi neotupili?

„V našem týmu, kde je naprostá většina studentů a absolventů, je to hodně individuální. Každý má trochu jiné ambice a představy o práci a ideálním světě. Zobecnitelná realita je asi taková, že musíme střídat práci. Tedy velice praktický a racionální přístup, se zábavou, tedy určitým pohráváním si s vizemi, alternativami a občas i s drobnou provokací. Práce je o současnosti, zodpovědnosti o detailech a realizaci konkrétních produktů. Zábava by pak měla být o přípravě na budoucnost,“ popisuje praxi ve Škoda Transportation produktový manažer Jiří Vokoun.

„Myslím si, že klíčem k udržení správné kreativity může být právě vyvážené střídání toho zodpovědného přístupu s tím bezstarostným, kde je potřeba respektovat snad jen fyziku a nevyhnutelné. Mít neotřelé, avšak stále akceptovatelné vize, není vůbec jednoduchý úkol, který vyžaduje zodpovědnost, a především obrovskou kreativitu,“ uzavírá Jiří Vokoun.

Lze předpokládat, že v budoucnu budou průmyslový design a prezentace hrát hlavní roli u většiny oborů. Tak jako nyní dominuje spotřebitelský tlak na ekologickou zodpovědnost, dostaví se také poptávka po estetičnosti a funkčnosti.

(vel)

UMPRUM JAKO ZÁZEMÍ PRO EXPERIMENTY A INOVACE

VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE SE DLOUHODOBĚ SNAŽÍ SPOLUPRACOVAT S ČESKÝMI FIRMAMI A CTÍT TAK UMĚLECKÝ PRŮMYSL JAKOŽTO ZAKLÁDAJÍCÍ PRVEK ŠKOLY. PROPOJENÍ VÝUKY A STUDENTŮ S PRŮMYSEM JE PROTO JEDNÍM Z PILÍŘŮ STUDIA. „PRO FIRMY MŮŽE BÝT SPOLUPRÁCE SE STUDENTY INSPIRATIVNÍ A JEJICH NÁVRHY BÝVAJÍ NEZŘÍDKA DOPRACOVÁNY AŽ DO PODOBY USKUTEČNITELNÝCH PRODUKTŮ,“ VYSVĚTLUJE DŮLEŽITOST SPOLUPRÁCE REKTOR UMPRUM JINDŘICH VYBÍRAL.

Velikou výhodou UMPRUM je pestrost oborů, které nabízí. Na škole jsou katedry architektury, designu, volného umění, užitého umění, grafiky a teorie a dějin umění, které se dále člení na dvacet čtyři ateliérů dle své odborné specializace. Díky spolupráci mezi nimi navíc na jedné zakázce pro firmu může spolupracovat více ateliérů, díky čemuž podnik získá komplexní pohled na svůj produkt.

„Naši studenti často přicházejí s neotřelými, inovativními návrhy a nebojí se formulovat odvážné vize. Snažíme se je vést k tomu, aby o designu i světě kolem sebe uvažovali kriticky a svým přístupem podněcovali nekonvenční způsoby práce a systematická řešení problémů. Studenti tak přinášejí svěží nápady, které nepodléhají přílišným kompromisům,“ vysvětluje rektor UMPRUM Jindřich Vybíral.

“

Na jedné zakázce pro firmu může spolupracovat více ateliérů, díky čemuž podnik získá komplexní pohled na svůj produkt.

↑ Návrh autonomní tramvaje Škoda Transportation pro Prahu 2030 Tomáše Chludila byl prezentován na InnoTrans, největším světovém veletrhu o železnici.

↑ Série návrhů bankovek studenta Tuana Vuong Tronga zaujala Státní tiskárnu cenin natolik, že ji vydá jako kolekci pamětních listů.

LEPŠÍ PROPOJENÍ PRŮMYSLU S KREATIVNÍMI OBORY

Studenti a absolventi UMPRUM následně navazují na tyto kontakty a často rovnou začínají pracovat pro

prestižní české i zahraniční firmy. Škola se také snaží zlepšit informovanost průmyslu o kreativních oborech. Také proto nyní organizuje sérii setkání s firmami. „Aspektů, které brzdí tvůrčí a efektivní spolupráci, je celá řada. Mnohé z toho již naše škola začala řešit, jako například zlepšení prezentačních a dalších dovedností studentů, lepší přístup k praxi, nebo výběr úkolů a spoluprací, které studenty posunou někam dál,“ říká k těmto setkáním prorektor pro vnější vztahy a zahraničí Radek Sidun.

Své snahy UMPRUM prohloubila i podpisem Memoranda o spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy v loňském roce a v nedávné době získala také podporu Technologické agentury ČR pro dva výzkumné projekty. V jednom z nich je partnerem Škoda Transportation.

V oblasti kreativních průmyslů navíc funguje UMPRUM jako propojující platforma, a proto kromě spolupráce s průmyslem má škola také řadu partnerství s institucemi veřejné správy či neziskovým sektorem. Mezi ty nejnovější patří spolupráce s Dopravním podnikem hl. m. Prahy nebo se Státní tiskárnou cenin, kde studenti navrhovali nové české bankovky a osobní doklady. (red)

VELETRŽNÍ BYZNYS SE ZASTAVIL, POTŘEBUJE PODPORU

KORONAVIRUS ZASTAVIL ČESKÝ I EVROPSKÝ VELETRŽNÍ BYZNYS. JEHO RESTART JE VÝZNAMNÝ PRO OBNOVENÍ OBCHODNÍCH AKTIVIT PRŮMYSLOVÝCH FIREM. RYCHLÉ A EFEKTIVNÍ INVESTICE DO EXPORTNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ PŘÍSPĚJÍ K RYCHLÉMU RESTARTU ČESKÉHO VÝVOZU. PRO ČESKÝ BYZNYS JE TO NEZBYTNÝ KROK.

Podpora veletržní účasti firem v zahraničí je důležitou službou státu, která zajišťuje firmám kontakt s odbornou veřejností a analýzu nových trhů či mapování konkurence. V programu českých oficiálních účastí bylo letos v plánu 27 akcí, v minulých letech přitom obsahoval program i více než dvojnásobný počet akcí.

„MPO poslední roky kontinuálně snižovalo rozpočty a podpořilo méně firem. Kvůli tomu také méně podniků může jezdit na mezinárodní výstavy,“ uvádí Lukáš Martin, ředitel Sekce mezinárodních vztahů Svazu průmyslu a dopravy. Z programu byly také vyňaty nejnákladnější akce s předpokládaným nejvyšším počtem vystavovatelů.

Program podpory veletrhů funguje a mezi podnikatelskou veřejností je oblíbený, má jasné výsledky, protože generuje nové obchodní

příležitosti a kontrakty. Naprostá většina vystavovatelů hodnotí program oficiálních účastí na veletrzích velmi pozitivně a uvítala by jeho rozšíření. Investované prostředky se státu vrací ve formě daní, protože firmy exportují v daleko větším objemu s větší přidanou hodnotou.

NA VÝSTAVÁCH A VELETRŽÍCH MOHOU FIRMY UKÁZAT, ŽE JE KRIZE NEZLOMILA

„Veletržní akce doporučujeme i nadále podporovat i ze zdrojů EU. Nastavení programů ale cílí jen na malé a střední firmy a zatím se nezdá, že by se tato strategie mohla v blízké době změnit,“ říká Lukáš Martin.

Programy hrazené z národních a evropských zdrojů se podle něj musí doplňovat tak, aby se k podpoře dostaly společnosti ze všech částí hodnotového řetězce. Česká i evropská podpora jsou důležité a funkční. Je třeba mít na paměti, že pro některé obory, jako například elektroniku a strojírenství, a typy firem, jsou české oficiální účasti nenahraditelné.

Mezinárodní výstavy a veletrhy jsou klíčovou součástí obchodní a exportní strategie českého průmyslu. Právě na nich potřebují podniky zákazníkům a veřejnosti prezentovat

VELETRŽNÍ PODPORA JE NENAHRAZITELNÁ

Naše firma Ostendorf-OSMA vždy využívala podporu účasti na zahraničních veletrzích. Tato podpora byla

nenahraditelná, znamenala pro nás nejen úsporu nákladů, ale velkou úsporu práce. Bylo pro nás ideální spolehnout se na odbornou pomoc všech těch pracovníků, kteří veletrhy zajišťovali. My jsme se pak mohli soustředit jen na naši prezentaci a jednání s možnými zákazníky.

Proto doufáme, že stát bude nadále podporovat veletržní byznys, a to v míře co nejvyšší. Pomůže tak našemu exportu, naší firmě i zaměstnancům.

VĚRA DAVIDOVÁ,
COMMERCIAL MANAGER,
OSTENDORF OSMA S.R.O.

“

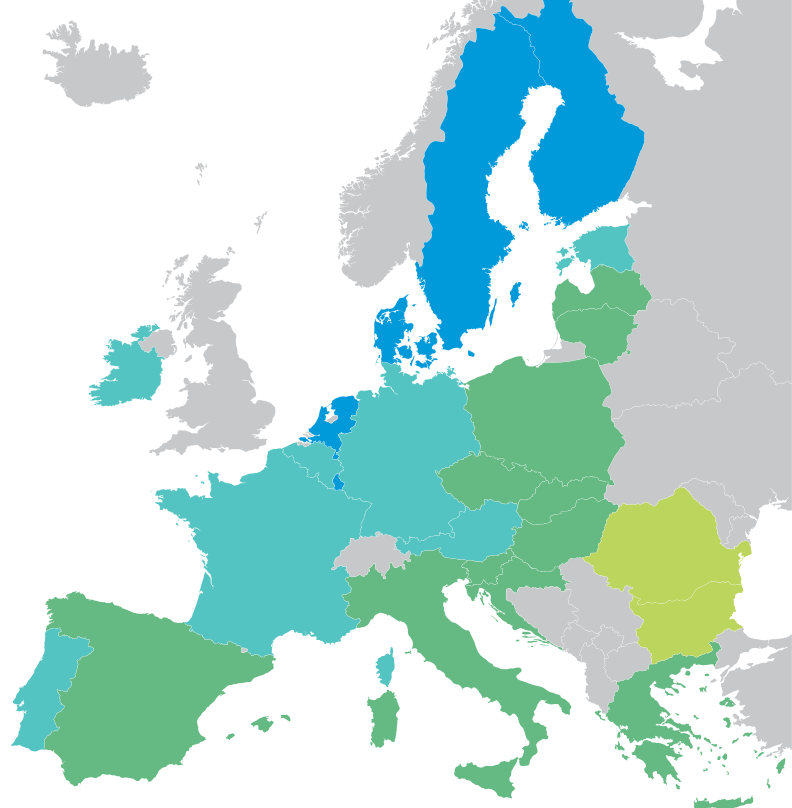
Investované prostředky do veletržních akcí stát dostane zpět z daní. Firmy totiž díky veletrhům a výstavám exportují více a s vyšší přidanou hodnotou.

své nové produkty a technologie a ukázat, že se český průmysl z krize zotavuje.

(red)

V INOVACÍCH ZA NEJLEPŠÍMI ZTRÁCÍME, ZMĚNY MÁ PŘINÉST NOVÝ DOKUMENT

VLÁDA SCHVÁLILA V ČERVENCI NÁRODNÍ POLITIKU VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ NA DALŠÍ OBDOBÍ. TÍM BYL NAPLNĚN JEDEN Z BODŮ PROGRAMOVÉHO PROHLÁŠENÍ SVAZU PRŮMYSLU. JAK NA TOM REÁLNĚ JSME, UKAZUJÍ NĚKTERÉ SVĚTOVÉ ŽEBŘÍČKY. PODLE NICH JE JASNÉ, ŽE ZA ŠPIČKOU ZAOSTÁVÁME.

SROVNÁNÍ MÍRY INOVATIVNOSTI V EVROPĚ

■ Leader v inovacích ■ Silný inovátor ■ Mírný inovátor ■ Skromný inovátor

Zdroj: European Innovation Scoreboard

Přestože různé světové žebříčky obsahují mnohé nedokonalosti, dávají nám zpětnou vazbu. European Innovation Scoreboard (EIS) sestavovaný Evropskou komisí zařadil letos Českou republiku opět mezi mírné inovátory. Global Innovation Index (GII), který vydávají Cornell University, INSEAD a Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO), přisuzuje ČR 24. příčku ze 131 hodnocených zemí vedených Švýcarskem. Oba žebříčky tak ukazují z dlouhodobého pohledu z české strany spíše stagnaci inovativnosti, ač oproti minulému roku došlo k mírnému zlepšení v umístění.

Podle EIS dosahuje Česká republika 84 % průměru EU, což je sice nepatrně lepší výsledek než za poslední roky, ale zřejmě jej ovlivňuje nezařazení Velké Británie. Navíc nás mnohé země přeskočily. Na inovační lídry, kam patří Švédsko, Finsko, Dánsko, Nizozemsko a Lucembursko, stále velmi ztrácíme. Dosažení jejich hodnoty indexu, který je na 140 % průměru EU, na který cílí loni přijatá

Inovační strategie ČR 2030, bude vyžadovat mnoho změn.

Mezi největší nedostatky České republiky patří úroveň výdajů do rizikového kapitálu, obtíže se zahájením podnikání, nízká citovanost vědeckých publikací, menší množství patentů či podprůměrná úroveň digitalizace. Naopak můžeme stavět na zaměstnanosti v rychle rostoucích inovačních firmách, spolupráci malých a středních firem s dalšími subjekty, ekologické udržitelnosti nebo kreativních výstupech.

Nově přijatá Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR 2021+ je zastřešující strategický národní dokument pro rozvoj v následujících letech. Oproti spíše politicky motivované Inovační strategii ČR 2030 se nový dokument zaměřuje na pět strategických cílů. Mezi ně patří zlepšení systému řízení a financování celé oblasti, podmínek k výzkumné kariéře a rozvoji lidského potenciálu, kvality a mezinárodní excelence ve výzkumu, spolupráce výzkumné a aplikační sféry a rozvoj výzkumu, vývoje a inovací

v podnikatelské a veřejné sféře. Celkově nový materiál reaguje na všechny hlavní nedostatky České republiky v této oblasti.

„Za Svaz průmyslu jsme rádi, že se podařily prosadit všechny naše priority. Dokument tak míří v opatřeních na podporu dlouhodobé spolupráce firem a výzkumných organizací, podporu inovativních podniků, digitální transformaci firem, podporu rozvoje a využití umělé inteligence či ochranu průmyslového vlastnictví a ustavení reprezentace podnikového výzkumu,“ říká člen představenstva Svazu průmyslu a dopravy ČR odpovědný za tuto oblast Eduard Palíšek. Otázkou podle něj je, zda se podaří naplnit systémová opatření. „Stát by měl v současné situaci zejména navýšit finanční prostředky na podporu aplikovaného výzkumu pro příští roky nebo stihnout schválit do voleb stěžejní novelu zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací,“ dodal Palíšek.

(Jan Proksch,

manažer pro výzkum, vývoj a inovace)

DIGITÁLNÍ EKONOMIKA PŘINÁŠÍ BENEFITY, RIZIKEM JE ALE BEZPEČNOST

ROZVOJ DIGITÁLNÍ EKONOMIKY ZALOŽENÉ NA VYUŽITÍ INTERNETU SEBOU PŘINÁŠÍ CELOU ŘADU BENEFITŮ NEJEN PRO OBČANY, ALE TAKÉ PRO FIRMY. ZÁROVEŇ VŠAK S ROZVOJEM DIGITALIZACE SPOLEČNOSTI VYVSTÁVÁ ŘADA OTÁZEK, OBAV, LEGISLATIVNÍCH PŘEKÁŽEK A NEJISTOT.

S digitalizací firem souvisí nejen implementace nových postupů a technologií do firemních procesů, ale také zajištění kybernetické bezpečnosti systémů, vzdělávání zaměstnanců a zajištění ochrany osobních i neosobních údajů.

Důležitost digitalizace firemních procesů stejně jako procesů v rámci veřejných institucí a státní správy ukázala v plné síle pandemie způsobená koronavirem. „Začali jsme si uvědomovat, kolik činností jsme schopni velmi efektivně zvládnout pomocí vzdáleného přístupu s využitím současných komunikačních technologií a naopak také to, kde jsou stále mezery, které je třeba rychle vyplnit,“ uvedla Milena Jabůrková, viceprezidentka Svazu průmyslu a dopravy zodpovědná za oblast školství a digitalizace.

Výuku prostřednictvím komunikace přes email nemůžeme považovat za prvek digitálního vzdělávání a úspěch digitalizace českého školství, stejně jako jedna chytrá lavička ve městě není naplněním konceptu Smart City. Přetrvávajícím problémem je nedostatečná kybernetická bezpečnost. Zajistit kybernetickou bezpečnost v rámci firemních či veřejných systémů a vzdělávat občany a zaměstnance v této oblasti je naprosto klíčovým předpokladem pro úspěšnou digitální transformaci společnosti.

Pandemie ukázala, že kybernetická bezpečnost je stále podceňované téma.

BEZ INVESTIC DO KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI SE NEOBEJDEME

V průběhu krize se několikrát objevily cílené kybernetické útoky na státní instituce, firmy i zdravotnická zařízení. Útočníci narušili důležité oblasti fungování společnosti v kritických okamžicích boje proti pandemii. Situace jasně ukázala, že investice do kybernetické bezpečnosti jsou naprostou nezbytností. Stát musí pomáhat občanům v oblasti kybernetické hygieny a falešného šíření zpráv. Důležité je zvyšování povědomí o kybernetické bezpečnosti a technická podpora v odolnosti proti kybernetickým útokům v oblasti podnikání.

„Pevně věřím, že vláda po zkušenostech z pandemie koronaviru konečně vyslyší naše volání, aby věnovala kybernetické bezpečnosti náležitou pozornost. Zároveň toto téma prosazujeme jako jedno z prio-

ritních do připravovaných programů v rámci Národního plánu obnovy,“ říká Jabůrková.

Svaz průmyslu na důležitost tohoto tématu upozorňuje dlouhodobě a ve spolupráci s Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost aktivně komunikuje možnosti vzdělávání a zvyšování povědomí o tomto tématu.

(Kateřina Kalužová,

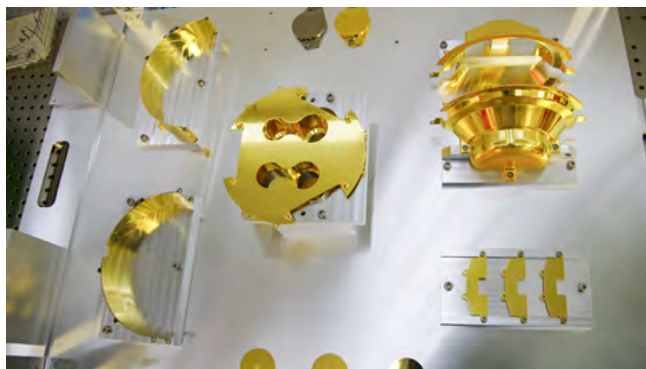
manažerka pro digitální ekonomiku)

DIGITÁLNÍ EKONOMIKOU SE NA SVAZU ZABÝVÁ NOVÝ ÚTVAR

Svaz průmyslu a dopravy má od léta nový Útvar digitální ekonomiky a technologií. Na starosti má stále významnější pole digitalizace a její vliv na průmysl a hospodářství. Jeho ředitelem je dosavadní zástupce ředitele Sekce hospodářské politiky Ondřej Ferduš. Jedním z úkolů nově vzniklého Útvary bude zajistit pro firmy možnost vzdělávat se v oblasti kybernetické bezpečnosti a předcházet tak možným útokům, které mohou zastavit chod firmy či stát nemalé finanční prostředky.

ČESKÝ KOSMICKÝ PRŮMYSL ROSTE. FIRMÁM TEĎ POMOHL V KRIZI

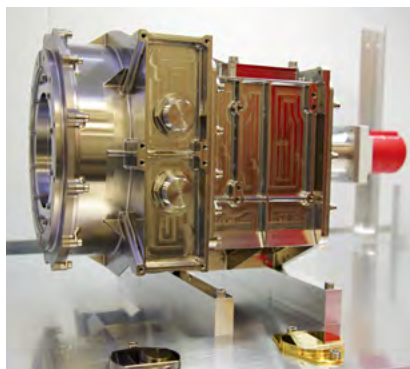
KOSMICKÝ PRŮMYSL PATŘÍ V SOUČASNÉ DOBĚ K JEDNOMU Z NEJDYNAMIČTĚJI SE ROZVÍJEJÍCÍCH ODVĚTVÍ LIDSKÉ ČINNOSTI. JDE O OPTIMÁLNÍ PLATFORMU PRO VYUŽITÍ STÁVAJÍCÍCH ŠPIČKOVÝCH TECHNOLOGIÍ. VÝZNAM KOSMICKÉHO PRŮMYSLU NAVÍC VZROSTL BĚHEM KORONAVIROVÉ KRIZE. ZAKÁZKY PRO KOSMICKÉ PROJEKTY TOTIŽ NĚKTERÝM ČESKÝM FIRMÁM ZAJISTILY PRÁCI I V DOBĚ NEJVĚTŠÍHO PRŮMYSLOVÉHO ÚTLUMU.

Kosmický průmysl představuje pro firmy obvykle příležitost s dlouhodobou perspektivou, proto se ho výrazněji nedotklo celosvětové utlumení průmyslové výroby kvůli pandemii nového typu koronaviru. Například brněnskou společnost Frentech Aerospace práce na kosmických projektech udržela nad vodou i v době největší krize. „Víc než polovinu obrátu nám dělá vesmírný průmysl. Ten se neřídí covidem, politickými pŕtkami či restrikcemi v jiných odvětvích. Má totiž jiná pravidla hry. A díky tomu máme dneska práci,“

Je potřeba vesmírné aktivity nadále podporovat na všech stranách. Pak máme šanci být za 10 let zase jinde.

říká Pavel Sobotka, ředitel Frentech Aerospace a člen představenstva Svazu průmyslu a dopravy ČR. Právě jeho firma je jednou z neaktivnějších českých společností na poli kosmických projektů.

VÝROBA PRO KOSMOS ZVYŠUJE RENOMÉ

Brněnská společnost Frentech Aerospace vyvinula v programech Evropské vesmírné agentury ESA speciální mechanismus pro rozevírání solárních panelů. Po dokončení projektu tato technologie uspěla v komerční zakázce na dodávku tohoto mechanismu pro 81 telekomunikačních družic konstelace Iridium Next, a tím i otevřela společnosti Frentech dveře k dalším komerčním zakázkám. Jednalo se přitom o dodávku za 50 miliónů korun – dosud největší český

kontrakt mezi dvěma ryze komerčními subjekty. Možná ještě mnohem více ale firma profituje ze zkušeností a nových kontaktů, které jí účast na kosmických projektech přináší.

„Každý tento projekt znamená mezinárodní spolupráci napříč Evropou. Ti z nás, kteří se do těchto aktivit zapojili, získali široké mezinárodní kontakty. Navázali jsme spolupráci s akademickou sférou. Navázali na sebe techniky, technologie, zaměstnali mladé inženýry, kteří chtějí pracovat. Myslím, že nás to všechny posunulo o dost dál. Technicky, znalostně, zkušenostně,“ přemítá Pavel Sobotka a dodává, že spolupráce mezi firmami a akademickou sférou je pro kosmický průmysl klíčová.

Přitom právě ve školství je skrytá i Achillova pata českého kosmického průmyslu. Tuzemské vysoké školy neprodukují dostatek kvalitních absolventů, kteří by v oboru našli uplatnění. „Potřebujeme operátory, inspektory výroby a specificky zaměřené inženýry. Žádná škola u nás ale tyto obory nevyučuje. Takové zaměstnance si pak musíme vychovávat sami, což trvá zhruba dva až pět let. Během této doby investujeme do zaměstnance miliony korun a pak hrozí, že jakmile je kvalifikovaný, odejde do zahraničí,“ vysvětluje Marek Šimčák, ředitel divize Space společnosti BD Sensors, která se výrobě

elektronických systémů pro kosmické projekty věnuje už od roku 1994.

ČESKO MÁ OBROVSKÝ POTENCIÁL

Potenciál má přitom kosmický průmysl v České republice obrovský. Svědčí o tom mimo jiné významný nárůst účasti českých firem na kosmických projektech. Zatímco v roce 2008, kdy se Česká republika stala členem ESA, se jejích projektů v tuzemsku účastnilo pouze 15 firem a 111 zaměstnanců, v roce 2018 to již bylo více než 60 firem a téměř 600 zaměstnanců. Nyní jsou české firmy uznávanými členy mezinárodních dodavatelských řetězců ve výrobě nosných raket, družic a pozemních segmentů. „Česká republika to dělá dobře. Má obrovský potenciál, protože je tu ještě spousta chytrých lidí. Je potřeba vesmírné aktivity nadále podporovat na všech stranách. Pak

máme šanci být za 10 let zase jinde,“ říká Vít Léděl, výkonný ředitel centra TOPTEC a vědecký pracovník Ústavu fyziky plazmatu Akademie věd ČR.

Od chvíle, kdy je Česká republika členem ESA, lze navíc na základě konkrétních zkušeností potvrdit, že pro rozvoj českého průmyslu je zcela nezbytné, aby se české firmy a výzkumné

organizace v co nejvyšší míře účastnily evropských kosmických projektů. Právě projekty ESA jsou jedinou efektivní příležitostí, jak na sebe mohou české firmy upozornit a získat si důvěru klíčových hráčů tohoto trhu budoucnosti.

PODNIKÁNÍ PRO ODVÁŽNÉ

Podnikání v kosmickém průmyslu však rozhodně není pro každého. Firma, která se do tohoto oboru rozhodne vstoupit, musí počítat s velkou časovou i finanční náročností. A i když má třeba společnost na začátku trpělivosti i peněz dostatek, ani to jí nemusí zaručit úspěch. „Do kosmického průmyslu se nedá jen tak vstoupit. Podnikání v tomto oboru je na dlouhé roky. Chce to trpělivost, neustálé investice, kdy nevidíte návratnost. Ne každá firma je schopná a ochotná tuto dlouhou cestu, kterou jsme si prošli, absolvovat,“ říká Marek Šimčák.

Podotýká přitom, že základním předpokladem pro úspěch v kosmickém průmyslu je i zkušenost s daným odvětvím. „Pro vstup do tohoto oboru musíte říct, že jste něco vyrobili a funguje vám to. Tlak na firmy, které jsou zavedené a mohou říct, že už něco ve vesmíru mají, je velký. Firma, která nemá space heritage, nemá prakticky žádnou šanci dostat nějakou zakázku,“ dodává Marek Šimčák, ředitel divize Space společnosti BD Sensors.

Firmám, které ani tyto překážky neodradí, ale kosmický průmysl přináší obrovské příležitosti a zkušenosti. A to i takové, jejichž hodnota se dá jen těžko vyjádřit penězi. „Ani v tom největším snu by mě nenapadlo, že budu v ruce jednou držet součástku, která přistane na Marsu. A ona už tam je. To je něco úžasného,“ přibližuje jeden z přesahů podnikání v kosmickém průmyslu Pavel Sobotka.

(Václav Rokyta)

ČR A ESA

V roce 2009 ČR přispívala do programů ESA 7,3 milionu eur. V roce 2019 národní příspěvek dosáhl již 47,6 milionu eur. Z toho 75 % příspěvku hradí ministerstvo dopravy, 25 % hradí ministerstvo školství.

FIRMY MAJÍ PLÁN, JAK USTÁT LETOŠNÍ I PŘÍŠTÍ ROK

PŘÍLIŠNÁ BYROKRACIE, ZDLOUHAVÉ SCHVALOVACÍ PROCESY A NEJISTOTA KVŮLI DALŠÍM MOŽNÝM OPATŘENÍM VLÁDY PŘI BOJI PROTI EPIDEMII COVID-19 KOMPLIKUJÍ FIRMÁM JEJICH ROZVOJ.

Uplynulé tři letní měsíce mezi první a druhou koronavirovou vlnou jsem často trávila na návštěvách firem v regionech. Až na výjimky se všude nějakým způsobem dopady koronavirové krize buď projevily, anebo je firmy očekávají. Přesto máme spolu s kolegy v regionech, kteří návštěvy stávajících nebo potenciálních členů Svazu připravovali, z jednání se šéfy průmyslových firem většinou pozitivní dojmy.

Prošla jsem výrobu a provoz 18 firem od strojírenství, vstřikování plastů, dodavatelů sofistikovaných strojů a zařízení pro automobilový průmysl, pro energetiku a stavebnictví až po výrobce technologií pro ochranu životního prostředí, obalů nebo zdravotnické techniky. Napříč obory, regiony, vlastnickou strukturou i velikostí firem jsem navštívila celkem reprezentativní vzorek průmyslových firem v České republice. Naprostá většina z nich má vlastní design a know-how technických řešení, inovují, využívají digitalizaci a robotizaci, nebo s ní v dohledné době počítají, spolupracují s odbornými školami a univerzitami a vychovávají si budoucí zaměstnance.

Pokud si šéfové firem na něco stěžovali, byla to přílišná byrokracie, zdoluhavé schvalovací procesy, ale hlavně nejistota, pokud jde o další opatření vlády související s pandemií Covid-19. Své firmy ale jako zkušení kapitáni vedou současnými neklidnými vodami zatím úspěšně a věřím, že i letošní náročný podzim zvládnou. Mají za sebou výborné výsledky uplynulých let. Většina investovala do moderních technologií, mají rezervy a plán, jak letošní i příští rok ustát. Jak to bude dál, se odvíjí samozřejmě hlavně od toho, jak budou vypadat zakázkové knihy. Takřka všude jsem slyšela, že kmenové zaměstnance firmy nechtějí propouštět, byť někdy za cenu nižších mezd a omezené pracovní doby.

Jsem moc ráda, že většina firem vysoce hodnotila to, co Svaz průmyslu a dopravy v souvislosti s dopady pandemie na firmy dělá a moc za to svému skvělému týmu děkuji. „Průmysl jede

dál“ a my proto budeme i dál dělat maximum. Čeká nás mimo jiné dokončení jednání o kurzarbeitsu a dalších opatřeních, která by firmám pomohla překonat dopady koronavirové krize. Patří mezi ně například zrychlené odpisy, prodloužení COVID úvěrů i do roku 2021 a možnost využívat je i na investiční projekty.

Průmyslové podniky zaměstnávají třetinu ekonomicky aktivní populace. Svaz průmyslu a dopravy věnuje aktuálně velké úsilí tomu, aby byl průmysl adekvátně zastoupen v Hospodářské strategii České republiky a také v Národním plánu obnovy a aby se finanční prostředky příslibené Evropskou komisí využily především na inovace, digitální transformaci, projekty zlepšující životní prostředí a byly tak využity na restart, ale zejména na dlouhodobý a udržitelný růst České republiky.

(Dagmar Kuchtová,
generální ředitelka SPČR)

ČLENOVÉ SVAZU PRŮMYSLU OBNOVUJÍ VÝROBU A POMÁHAJÍ ZAMĚSTNANCŮM I OSTATNÍM FIRMÁM

DRUHÁ VYSOKÁ PEC V LIBERTY OSTRAVA ZNOVU VYRÁBÍ

Po téměř čtyřměsíční odstávce za-foukala v srpnu huť Liberty Ostrava vysokou pec číslo 2, která už v hutě slouží téměř 70 let. V době odstávky se na peci provedly opravy za více než 44 milionů korun. „Dočasná odstávka pece nám umožnila pružně zareagovat na výrazné ochlazení poptávky v důsledku pandemie koronaviru. Mohli jsme snížit skladové zásoby polotovarů připravené na zahájení stavební sezony,” řekl Pascal Genest, generální ředitel Liberty Ostrava. Součástí oprav byla mimo jiné výměna chladicího potrubí a modernizace systému chlazení pece, dále se opravily ohřívače vzduchu, sazební, skipové dráhy a prašník. Podle staré hutnické tradice zapálil vrchní tavič hořáky pece fakulí s ohněm z jiné vysoké pece.

GOOGLE POMŮŽE FIRMÁM S PODNIKÁNÍM NA INTERNETU

Pandemie Covid-19 negativně zasáhla řadu firem i celou českou ekonomiku. Zároveň s tím urychlila využívá-

ní online technologií a přiměla lidi a firmy přesunout část svých aktivit na internet. Český Google ve spolupráci s Asociací malých a středních podniků a živnostníků ČR či Svazem průmyslu a dopravy ČR chystá pro firmy bezplatný vzdělávací program. „Menší firmy digitálními dovednostmi často nedisponují a ani neví, jak je získat. To je podle nás důležité změnit a zde vidíme možnost, jak můžeme českou ekonomiku podpořit,” říká Tatjana le Moigne, ředitelka české, slovenské, maďarské a rumunské pobočky společnosti Google. Do konce roku 2021 pomůže 130 tisícům českých firem a jednotlivců využívat internet k růstu podnikání či rozvoji kariéry.

PREZIDENT KOYO BEARINGS PETR NOVÁK SE STĚHUJE DO EVROPSKÉ CENTRÁLY JTEKT

Prezident společnosti Koyo Bearings Česká republika Petr Novák se stal ředitelem pro korporátní plánování v centrále společnosti JTEKT Evropa se sídlem ve francouzském Lyonu. JTEKT je vlastníkem českého

výrobce ložisek. V novém působišti se Novák zaměří na všechny strategické projekty v regionu Evropy, středního východu a Afriky. „Ve své nové pracovní roli budu zodpovídat za tvorbu strategických změn a jejich následnou realizaci. Nepřímo tak budu moci ovlivňovat budoucnost našeho regionu, včetně olomouckého závodu, kde i přes organizační změny zůstanu jako jeden z jednatelů,” dodává Petr Novák, který ve společnosti Koyo Bearings působí od jejího založení v roce 2001. Za olomoucký závod nově převzme odpovědnost jeho výkonný ředitel Marek Janků.

MONDI ŠTĚTÍ TESTUJE ZDARMA ZAMĚSTNANCE NA COVID-19

Společnost Mondí Štětí nabízí od konce srpna svým zaměstnancům nový benefit – možnost se nechat zdarma otestovat na nemoc Covid-19. Tímto preventivním krokem chce Mondí předejít možnému výskytu nemoci v závodu a jejímu potenciálnímu šíření mezi zaměstnanci. Kromě nich se mohou za zvýhodněnou cenu otestovat i rodinní příslušníci. Testovací kapacita je až 12 lidí za hodinu. V případě většího zájmu laboratoř kapacitu navýší. Zaměstnanci se mohou nechat otestovat každý týden. „Mondí je důležitým regionálním zaměstnavatelem a jsme si vědomi odpovědnosti, kterou máme vůči našemu regionu. Proto je pro nás důležité mít jistotu, že jsou v pořádku jak naši zaměstnanci a jejich rodiny, tak i dodavatelé Mondí a komunita města Štětí,” uvedl Roman Senecký, generální ředitel Mondí Štětí.

(stu)

SVAZ I V TOMTO TĚŽKÉM OBDOBÍ USILUJE O PODNIKATELSKÉ MISE

SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY POVAŽUJE OBNOVENÍ ZAHRANIČNÍCH CEST STÁTNÍCH A ÚSTAVNÍCH ČINITELŮ S PODNIKATELSKÝM DOPROVODEM ZA JEDEN Z HLAVNÍCH IMPULZŮ, JAK VRÁTIT ČESKÝ EXPORT NA JEHO MAXIMUM. V DOBĚ, KDY ČESKÝ EXPORT DO DŮLEŽITÝCH DESTINACÍ PROPADÁ, JE JEJICH VÝZNAM KLÍČOVÝ.

↑ Jediná letošní podnikatelská mise SP ČR doprovodila ministra T. Petříčka do Indie. Vedl ji viceprezident Svazu průmyslu R. Špicar.

Podnikatelské mise jsou moderním prostředkem podpory exportu. Jejich konkrétní náplň vždy přizpůsobujeme měnícím se požadavkům, navštívenému teritoriu a složení konkrétní delegace. Cílem je, aby mise uspokojily co nejvíce firem, které mohou mít různou úroveň zájmů v dané zemi. Podnikatelé mohou také využít jednání pod záštitou vysokých politických představitelů nebo se i přímo účastnit jednání s jejich politickými protějšky v navštívených zemích. Lobbvání za projekty konkrétních firem pak v celosvětové konkurenci samozřejmě posílí jejich postavení. Podnikatelské mise jsou běžný nástroj podpory exportu ve většině zemí Evropské unie. Mise doprovázející státní a ústavní činitele nejsou českým vynálezem. Úspěšně tuto praxi vykonávají řadu let například Němci, Poláci a další.

SVAZ CHYSTÁ MISE DO VIETNAMU ČI NA UKRAJINU

V návaznosti na letní jednání mezirezortní porady, které se kromě Svazu průmyslu zúčastnila všechna ministerstva, poslanecká sněmovna nebo Asociace malých a středních podniků, ke koordinaci doprovodných podnikatelských misí bylo potvrzeno několik zahraničních cest státních činitelů s podnikateli, na jejichž přípravě se Svaz bude podílet. Cesty se budou samozřejmě konat pouze po vyhodnocení rizik spojených s pandemií COVID-19 v návaznosti na termín konání. V plánu je cesta s premiérem do Vietnamu na jaře 2021, s místopředsedou vlády a ministrem průmyslu, obchodu a dopravy na Ukrajinu na přelomu roku a s ministrem zahraničních věcí do Saúdské Arábie a Jordánska rovněž na přelomu roku 2020 a 2021.

V současné době zároveň připravujeme podnikatelské mise dopro-

vázející ministra zahraničních věcí do Portugalska a Kosova. Pokud to epidemiologická situace dovolí, měly by se obě uskutečnit do konce tohoto roku. Portugalsko nabízí příležitosti pro české exportéry zejména v oblastech civilního leteckého průmyslu, energetice a obranném průmyslu. Příležitosti v Kosovu pak vidíme pro firmy z energetiky, vodohospodářství a odpadního průmyslu a zdravotnického a farmaceutického průmyslu.

PŘÍŠTÍ ROK NA MAXIMÁLNÍ MOŽNÝ POČET MISÍ

V souvislosti s přípravou těchto dvou cest je třeba vyzdvihnout roli ministra zahraničních věcí, který dlouhodobě akcentuje význam ekonomické diplomacie, a i v nelehké době aktivně přistupuje k možnosti organizace podnikatelského doprovodu při jeho cestách do zahraničí tam, kde to podmínky spojené s vývojem pandemie dovolují.

V příštím roce pak Svaz plánuje zorganizovat maximální možný počet podnikatelských misí. Rádi bychom se státními činiteli navštívili Angolu, Filipíny, JAR, Indonésii, Izrael, Myanmar, USA, zejména stát Texas, a světovou výstavu EXPO v Dubaji.

(Lukáš Martin,

ředitel Sekce mezinárodních vztahů)

EXPORT SE PROPADÁ

Export do JAR poklesl za leden až srpen oproti roku 2019 o téměř 40 %, export do Indie o téměř 30 %, vývoz do Velké Británie a Kanady o více než 20 %, vývoz do Brazílie o 18 %.

NOVÁ AGENDA DOVEDNOSTÍ PRO EVROPU JE KROK SPRÁVNÝM SMĚREM

EVROPSKÁ KOMISE ZVEŘEJNILA BALÍČEK OPATŘENÍ V OBLASTI DOVEDNOSTÍ A ZAMĚSTNANOSTI MLÁDEŽE. „AKTUALIZOVANÁ AGENDA DOVEDNOSTÍ PRO EVROPU“ MÁ ZLEPŠIT RELEVANCII DOVEDNOSTÍ V EVROPSKÉ UNII K POSÍLENÍ UDRŽITELNÉ KONKURENCESCHOPNOSTI, ZAJIŠTĚNÍ SOCIÁLNÍ SPRÁVEDLNOSTI A ODOLNOSTI.

Návrh doporučení staví na nej-různějších iniciativách, které vznikly na úrovni Evropské unie a které přispějí k naplnění aktualizované Nové agendy dovedností pro Evropu, aktualizovaného Akčního plánu digitálního vzdělávání a nového Rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy. Tento návrh doporučení by měl rovněž přispívat k naplňování cílů Evropského prostoru vzdělávání. V jeho rámci by měl vzniknout jedinečný celoevropský vzdělávací prostor, ve kterém vysoce kvalitní vzdělávání a odbornou přípravu nebudou omezovat žádné hranice.

Návrh doporučení vyzývá členské státy, aby vytvářely a rozvíjely odborné vzdělávání a přípravu. A to způsobem, který pomůže mladým lidem i dospělým získat dovednosti a kompetence potřebné k uplatnění na pracovním trhu a ve společnosti ovlivněné digitální i zelenou transformací či demografickými změnami. Odborné vzdělávání by se mělo rozvíjet zároveň tak, aby přispělo k zajištění rovných příležitostí a sociální spravedlnosti. Lidem by také mělo pomoci se rychle adaptovat na dynamické proměny trhu práce a jeho ústředním prvkem by měla být flexibilita a dostatek příležitostí k rozvoji.

DO ROKU 2025 MAJÍ STÁTY EU SPLNIT TYTO CÍLE:

- Mít aspoň **82 %** zaměstnaných absolventů
- **60 %** čerstvých absolventů odborného vzdělávání by mělo mít zkušenosti s odbornou praxí na pracovišti
- **8 %** účastníků odborného vzdělávání a přípravy by se mělo vzdělávat v zahraničí

Návrh také vyzývá Evropskou komisi, aby podnikla množství kroků, jimiž členským státům napomůže s implementací předmětného návrhu doporučení. Evropská komise by měla mít mezi svými klíčovými aktivitami zajištění efektivního řízení politiky odborného vzdělávání a přípravy na úrovní. Dále by Evropská komise měla podporovat členské státy ve vytváření strukturálních reforem v oblasti učňovství skrze Evropskou alianci pro učňovskou přípravu a iniciativu Záruka pro mladé. Měla by také podpořit postupné vy-

tvoření platform Center excellence v oblasti odborného vzdělávání a přípravy a prozkoumat možnost vytvoření tzv. European Vocational Core Profiles za účelem zjednodušení uznávání odborných kvalifikací. Evropská komise by dále měla podporovat digitalizaci odborného vzdělávání skrze propagování evropských kompetenčních rámců a nástrojů sebehodnocení jako je třeba SELFIE. Komise by zároveň implementaci tohoto návrhu doporučení měla podpořit poskytováním dostatečných prostředků z unijních programů a fondů a v neposlední řadě monitorovat, jak se cíle stanovené v návrhu naplňují.

(Vladimíra Drbalová,
poradkyně prezidenta
a GŘ pro mezinárodní organizace a EU)

*Odborné vzdělávání
a příprava by měly být
hybnou silou inovací a růstu.*

SVAZ PRŮMYSLU VE VEDENÍ DVOU KLÍČOVÝCH VÝBORŮ BUSINESSEUROPE

Svaz výrazně posílil svou pozici v Bruselu, když v červenci usedl do místopředsednických křesel dvou klíčových výborů jeho střešní podnikatelské organizace BusinessEurope. Vedoucí bruselské kanceláře Svazu průmyslu Jana Hartman Radová se ujala funkce místopředsdkyně výboru pro vnitřní trh, místopředsdkyní průmyslového výboru se stala Zuzana Krejčířiková, ředitelka Public Affairs ČEZ.

To, že český svaz obsadil poprvé dvě místopředsednické pozice najednou, je úspěch dále posilující jeho postavení vůči BusinessEurope, evropským svazům i institucím. Přinese také Svazu a jeho členům řadu výhod včetně lepšího přístupu k informacím či větší možnosti ovlivňovat pozice a priority evropského byznysu.

Místopředsednické mandáty, které je možné jednou prodloužit, jsou dvouleté. Právě v polovině roku 2022 se přitom Česká republika ujme na šest měsíců předsednictví v Radě Evropské unie. To bude významnou příležitostí pro ovlivňování legislativních priorit, akcentování důležitých témat i budování obrazu ČR coby konstruktivního člena EU. Svaz průmyslu proto apeluje na vládu, aby již od počátku příprav předsednictví zajistila kvalitní personální i finanční zázemí. Ačkoli se to zdá jako dlouhá doba, již teď je třeba se předsednictví a jeho tématům aktivně věnovat.

Svaz je si toho dobře vědom a již pracuje na prioritách z pohledu podnikatelské komunity. Několik posledních měsíců jsou zástupci Svazu

také v kontaktu s klíčovými stakeholdery včetně úřadu vlády, kterému poskytl naše prvotní připomínky a jsou připraveni spolupracovat i do budoucna.

REVIZE EVROPSKÉ OBCHODNÍ POLITIKY

Evropská komise zahájila revizi obchodní politiky Evropské unie. Komise hledá odpověď na nové globální výzvy a zohledňuje poučení z krize způsobené pandemií Covid-19. Potřeba silné obchodní a investiční politiky, ochrana férového konkurenčního prostředí uvnitř

i vně unie či širší priority v oblasti digitální ekonomiky, bezpečnosti a udržitelnosti jsou obecně správné.

Nicméně ďábel je skryt v detailech a proces je pod tlakem krize vyvolané koronavirovou pandemií, vyhrocené rétoriky před volbou amerického prezidenta a dalších vlivů zesilujících protekcionistické tendence. Je třeba, aby Evropská unie byla otevřená a vyvarovala se protekcionismu a vytváření bariér. V oblasti dohod o volném obchodu Svaz cítí nárůst ambicí u kapitol o udržitelném rozvoji a naopak

jejich nedostatek v podpoře digitálního obchodu.

Důležitou součástí procesu je revize „Nařízení o výkonu práv Unie za účelem uplatňování a prosazování pravidel mezinárodního obchodu.“ Její užší variantu Svaz podpořil s cílem umožnit Evropské unii narovnat prostředí v případě zablokovaného jednání před Světovou obchodní organizací (WTO). Evropský parlament však nyní prosazuje významné rozšíření revize. Kontroverzní je zejména snaha vytvořit jistou obdobu americké

Obchodní politika musí udržet EU otevřenou, ale zároveň podporovat hru podle pravidel.

legislativy, na základě které by EU měla možnost uvalit celní opatření na protistranu, aniž by vůbec spor byl WTO předložen. Takové jednání by bylo v rozporu nejen s WTO, ale i mezinárodním právem veřejným. Je zde také nezanedbatelné riziko odvetných akcí protistrany. Umožnit využití nařízení pro vymáhání závazků v oblasti udržitelného rozvoje je pak zcela mimo záměr směrnice a není to v podstatě proveditelné.

Tyto, i některé méně závažné změny, byznys odmítá.

BusinessEurope bude jménem všech svých členů, včetně Svazu průmyslu a dopravy ČR, reagovat na veřejnou konzultaci k revizi obchodní politiky. Svaz svým vstupem apeluje zejména na vyšší ambice v oblasti digitálních kapitol obchodních dohod tak, aby bránily protekcionismu například v podobě nucené lokalizace dat a aby poskyto-

valy právní jistotu pro jejich hladký tok přes hranice. Svaz také požaduje uměřenost v oblasti kapitol o udržitelném rozvoji, aby nebyly na úkor obchodní povahy dohod a jejich politické průchodnosti. Obchodní politika EU v zásadě funguje dobře a má stát na principech mnohostranných pravidel. Nesmí za žádnou cenu podléhat aktuálnímu pnutí v mezinárodních vztazích.

TRANSATLANTICKÉ VZTAHY JSOU STÁLE PRIORITOU

Svaz průmyslu významně přispěl k vybalancování pozice BusinessEurope ke vztahům EU-USA. Svaz zejména podporuje hledání tzv. pozitivní agendy, tedy prostoru ke spolupráci. Odmítá příliš protiamerickou rétoriku a prvoplánové srovnávání s relací EU-Čína. Problémy se mohou zdát podobné, příčiny a řešení jsou ale velmi odlišné.

Větší posun v této oblasti nelze očekávat dříve než po listopadových amerických prezidentských volbách. Proto je také potřeba dbát na to, aby se EU vyvarovala unáhlených kroků v reakci na předvolební tlaky z USA. Pozitivní zprávou však je, že pod vedením bývalého komisaře pro obchod Phila Hogana se poprvé za posledních více než 20 let podařilo snížit cla mezi EU a USA. Dle struktury obchodu z roku 2019 jde o dovoz z USA v hodnotě 42 mil. eur a o vývoz do USA v hodnotě 126 mil. eur. Kromě potravin se jedná o pyrotechniku, zapalovače, křišťál či žáruvzdorné nástřiky.

Stále však existuje pnutí kolem tzv. digitální daně, kterou USA považují za akt zaměřený proti americkým firmám. Nastavení a výši této daně musí EU určit citlivě, i s ohledem na vztahy s USA a zájmy evropského byznysu. Nejlépe na základě mezinárodní dohody na půdě OECD, která zahrne i Spojené státy.

Evropské firmy již asi rok čelí americkým clům na základě verdiktu Světové obchodní organizace (WTO) v případě proti subvencím firmě Airbus. S ročním odstupem konečně padl verdikt WTO v obdobném případě vedeném proti USA za nepovolenou podporu Boeingu. EU opravňuje uvalit cla na americké zboží v hodnotě čtyř miliard dolarů, konkrétně až 100% clo na americká letadla, vrtulníky, traktory, tabák, rum, víno a džus. Evropský byznys i administrativa každopádně upřednostňuje vzájemné zrušení cel, namísto zavádění protipatření. Současná situace může vytvořit potřebný tlak, aby strany zasedly k jednacímu stolu.

Pod vedením bývalého komisaře Phila Hogana se poprvé za posledních 20 let podařilo snížit cla mezi EU a USA.

Do obchodování s USA negativně zasáhne i rozhodnutí Evropského soudního dvora v tzv. případě Schrems II. V něm došlo k zneplatnění „Privacy Shield“, který sloužil jako právní základ pro přenos osobních dat mezi EU a USA. Firmy, které toho využívaly, musí nyní hledat komplikovaná smluvní řešení, narůstá jim administrativa a náklady. Je nutné najít nové řešení, které firmám umožní přenášet data s právní jistotou a bez administrativní zátěže.

(Jana Hartman Radová, Pavel Fára)

Svaz průmyslu uspořádal historicky poprvé virtuální sněm. Ve studiu se ho zúčastnili někteří členové vlády i představenstva Svazu a další hosté se připojovali online.

↑ Na klubu s ministry jsme přivítali J. Maláčovou. Podnikatelé s ministryni práce a sociálních věcí diskutovali podobu programu Antivirus i dlouhodobý model kurzarbeitsu.

↑ Na dalším klubu zástupci firem s ministrem zahraničních věcí T. Petříčkem probírali, jak obnovit podnikatelské mise a rozhybat příliv kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí.

↑ Generální ředitelka SP ČR D. Kuchtová převzala za Svaz ocenění pro instituce, které se zapojily do boje s koronavirem.

↑ Podle afghánského velvyslance v Praze je nyní vhodná doba pro navázání obchodních kontaktů, Afghánistán představil novou státní politiku k podpoře exportu.

↑ Předsedovi vlády A. Babišovi jsme už v červenci předali doporučení pro obnovu dlouhodobého růstu české ekonomiky.

↑ SP ČR představil členům Stálého zastoupení ČR při EU výzkumné a inovativní projekty i plány na rozvoj měst v Moravskoslezském kraji.

↑ První prezident Svazu M. Grégr nám poskytl rozhovor ke 30 letům novodobého Svazu průmyslu.

↑ Další ročník AI Awards ocenil osobnosti i projekty v oblasti umělé inteligence. Gratulujeme všem vítězům!

Foto: J. Mudra

ABECEDA ÚSPĚCHŮ

COOKIES BUDOU V NOVÉM REŽIMU

V připravované novele zákona o elektronických komunikacích se Svazu podařilo prosadit požadavek na odložení účinnosti úpravy tzv. cookies. V ČR teď platí opt-out režim neboli možnost cookies odmítnout. V rámci připravované novelizace zákona bude tento režim změněn na opt-in, podle kterého je vyžadován předem prokazatelný souhlas s rozsahem a účelem zpracování.

DAŇOVÁ ZTRÁTA ZPĚTNĚ

Svaz oživil diskuzi o potřebě schválení možnosti uplatnění daňové ztráty zpětně, tzv. loss carryback, a následně velmi aktivně přispěl k jejímu prosazení. Firmy ji už letos mohou využít.

DAŇOVĚ UZNATELNÉ VÝDAJE V DOBĚ KORONAVIRU

Svaz navrhl a dojednal s ministerstvem financí návrh úpravy zákona. Ta má umožnit firmám, aby si daňově uznaly výdaje, které v době první vlny koronakrizy nesouvisely přímo s jejich

podnikatelskou činností, ale vynaložily je na boj proti covid-19.

JEDNÁNÍ K ZELENÉ DOHODĚ

O Zelené dohodě pro Evropu jednali zástupci Svazu průmyslu a Hospodářské komory s vicepremiérem Havlíčkem a ministrem životního prostředí Brabcem a velvyslancem za ČR. Zaměstnavatelé s politiky koordinovali hlavní pozici za ČR, která respektuje požadavky Svazu a zohledňuje strukturu a možnosti české ekonomiky.

KAPACITA OCHRANNÝCH A ZDRAVOTNICKÝCH POMŮCEK V ČR BY MĚLA BÝT ZAJIŠTĚNA

MPO na základě připomínek Svazu doplnilo do seznamu výrobců další české firmy, od kterých bude stát moci centrálně prostředky nakupovat. Dále Svaz uspěl s požadavkem, aby výrobní a skladovací kapacity OOP a ZP pro stát byly přednostně zajištěny na území ČR. Tím by měla být posílena výrobní kapacita v Česku a zároveň uskladnění těch výrobků, které se v ČR nevyrábí. MPO také do vládní Analýzy doplnilo náš požadavek na potřebu řešení certifikačních kapacit v Česku pro výrobce a problémy s přechodem na nová nařízení o zdravotnických prostředcích.

KOMPENZACE NEPŘÍMÝCH NÁKLADŮ

K dohodě dospěla diskuze v oblasti nařízení kompenzace nepřímých nákladů. Odstranění rozporů a vyplacení prostředků již v roce 2021 prosazoval Svaz i na tripartitě či při jednání s ministrem průmyslu a místy finanční. Rizikem zůstává druhé

nařízení vlády, které má stanovit částku určenou na vyplacení kompenzací za letošní rok.

LIBERAČNÍ BALÍČKY

Ministerstvo financí vydalo tři liberační balíčky, kterými zavádělo a následně i dle našich doporučení prodlužovalo po ukončení jarního nouzového stavu daňová opatření. Úspěšně jsme žádali například o prodloužení osvobození od DPH u darů – ochranných prostředků či o možnost požádat bez poplatků a jakýchkoliv sankcí o individuální posečkání daně.

POLITIKA V OBLASTI VĚDY A VÝZKUMU SCHVÁLENA

Vláda schválila Národní politiku VaVaI 2021+. Podařil se tak naplnit jeden bod z programového prohlášení Svazu. Strategický dokument cílí v opatřeních na podporu dlouhodobé spolupráce firem a výzkumných organizací, podporu inovativních podniků, digitální transformaci firem, podporu rozvoje a využití umělé inteligence atd.

PROHLÍDKY VOZIDEL SE ODKLÁDAJÍ

Svaz v rámci vypořádání novely vyhlásek o technických prohlídkách vozidel a o technických silničních kontrolách dosáhl tříměsíčního odsunutí povinného poskytování údajů nezbytných pro provádění technických prohlídek v českém jazyce. Díky tomu budou mít automobilky více času na překlad údajů a uzpůsobení svých systémů.

Přečtěte si více [zde](#)

DĚLÁME PRO VÁS

PROJEKTY NA SNIŽOVÁNÍ EMISÍ

Svaz dlouhodobě žádal o přesměrování a využití evropských peněz do připravených projektů a vyzval, aby Ministerstvo životního prostředí zabezpečilo prostředky na projekty na snižování emisí v OPŽP. Ministr Brabec potvrdil, že zásobník zůstává aktivní, resort zároveň hledá potřebné zdroje.

VODNÍ ZÁKON SE ZMĚNAMI

Svaz pomohl připravit a prosadit konkrétní pozměňovací návrh ke komisím sucha v oblasti vodního zákona, který navíc měl i širší podporu při neformálních jednáních s dalšími stakeholdery. Novela vodního zákona již prošla třetím čtením v Poslanecké sněmovně, která přijala všechny pozměňovací návrhy, za něž Svaz bojoval.

VÝSTAVBA SE ZRYCHLÍ

Novela zákona o urychlení výstavby byla přijata i se Svazem podporovanými pozměňovacími návrhy. Povede to k rychlejší výstavbě důležité infrastruktury.

VÝZVA NA ÚSPORY ENERGIE

Svazu se podařilo po vyjednávání s MPO prosadit výzvy Úspory energie a Spolupráce technologické platformy a udržet výzvy v klíčových programech a doplnit je do oficiálního Harmonogramu výzev OP PIK na rok 2020. Svaz doporučuje firmám maximálně využít tyto zdroje kvůli riziku zpoždění v novém období.

KONCEPCE VEŘEJNÉ DOPRAVY JE ZATÍM OBEZNÁ

Svaz s ministerstvem dopravy řeší budoucí koncepci veřejné dopravy. MD na základě připomínek Svazu specifikovalo některé cíle, zohlednilo moderní trendy v dopravě či zdůraznilo potřebu investic do obnovy kolejových vozidel. Koncepce by měla veřejnou dopravu systémově připravit na zvýšení přepravních výkonů, snížení energetické náročnosti a zejména zvýšení kvality dopravní obslužnosti. Většina připomínek byla akceptována, nicméně koncepce zůstává obecná, konkrétní řešení vybere až vláda.

ZMĚNY STAVEBNÍHO ZÁKONA

Svaz požádal premiéra Babiše o zpracování a předložení komplexního pozměňovacího návrhu k novele stavebního zákona tak, aby vrátil alespoň některé původní záměry rekodifikace jako je integrace řízení. Ministryně pro místní rozvoj na základě dohody Svazu sdělila, že připraví komplexní pozměňovací návrh, který by měl některé požadavky řešit.

SWAZ ČLEMEM TRANSFORMAČNÍ PLATFOMY

Svaz s MMR řeší přípravu Fondu pro spravedlivou transformaci. Navýšené prostředky fondu musí být použity v období 2021–2024. Svaz požaduje delší možnost využití, protože hrozí zpoždění zahájení programového období, odložení investic firem kvůli současné koronavirové krizi atd. Dále byla zřízena tzv. Transformační platforma, která má za úkol dokončit Plán územní spravedlivé transformace a seznam projektů, což je nutnou podmínkou pro poskytnutí prostředků fondu.

NOVÁ TÉMATA V OBLASTI VÝZKUMU

Svaz zaslal ministroví průmyslu návrh nových témat velkých výzkumných infrastruktur (VVI) k pokrytí sektorových priorit a identifikaci tematicky významně chybějících zařízení. Svaz za oblast průmyslu vidí jako žádoucí podporovat od roku 2023 zejména facility a funkcionality pro strojírenské aplikace 21. století, pro letecký a kosmický průmysl, využívání vody v průmyslu jako součást boje se suchem, pro průmyslovou chemii či pro sítě koordinovaných systémů v rámci průmyslového sektoru a jeho okolí.

INVESTICE MUSÍ MÍT VLÁDNÍ PODPORU

Svaz vyzval vládu, aby vyslala jasný signál, že investice mají zejména v koronavirové krizi vládní podporu. Premiér na jednání se Svazem v reakci na požadavek k investičním pobídkám sdělil, že k této věci bude přistupovat vláda pozitivně.

PODPORA ELEKTROMOBILITY JE SOUČÁSTÍ DAŇOVÉHO BALÍČKU

Do daňového balíčku, který schválila vláda, bylo zakomponováno i Svazem

požadované opatření na podporu elektromobility. Návrh právní úpravy má umožnit vykazání výdajů na nabíjení služebního elektromobilu pro účely pracovní cesty pomocí tzv. referenční ceny elektriny. Ta je upravena ve vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí. V rámci tohoto balíčku aktivně prosazujeme prorůstová a proinvestiční opatření.

DEKARBONIZACE SI VYNUTILA SEKTOROVOU ANALÝZU

MPO zpracovává sektorovou analýzu dopadů dekarbonizace ekonomiky ČR na průmysl na základě požadavku Svazu z tripartity. Svaz se v této aktivitě koordinuje s nejvíce dotčenými průmyslovými sektory. Cílem je mít k dispozici datově a odborně sestavenou oficiální analýzu za ČR, o kterou bude možné se v dalších jednáních opírat.

BÍLÁ KNIHA PRO UMĚLOU INTELIGENCI

Eurokomisařka Věra Jourová a zástupci Evropského parlamentu uvítali, že Svaz průmyslu aktivně koordinuje spolupráci organizací z regionu střední a východní Evropy na připravované regulaci umělé inteligence. Neformální sdružení AI Challengers, které Svaz

průmyslu vede, představilo 16. června společnou pozici k Bílé knize pro umělou inteligenci.

POŽADAVKY K DOPRAVNÍ POLITICE

Na základě vyjednávání s MD byla do Dopravní politiky 2021-2027 doplněna potřeba splavnění Labe do Pardubic i nutnost investic do čisté mobility. Již dříve Svaz doplnil potřebu urychleného řešení ETCS, obnovy vozového parku, poskytování dat ve vlastnictví státu a samospráv pro účely rozvoje MaaS apod., využití syntetických paliv a biopaliv vyšší generace, podpory nákupu vozidel na alternativní paliva i potřebné infrastruktury na silnici i železnici, využití vysokorychlostních železničních tratí i pro nákladní dopravu či zajištění legislativy i pro běžný provoz autonomních vozidel. Po přijetí politiky se budou muset připravit akční plány a další dokumenty k naplnění našich požadavků.

DAŇOVÁ OPATŘENÍ NA PODPORU FIREM

Svaz pravidelně urgoval a nakonec vyjednal s MPO a MF potřebná daňová opatření a tím zajistil posun řady našich požadavků ve prospěch firem do konkrétní finální podoby. Výsledkem je návrh, který obsahuje zvýšení hranice pro odepisování, nastavení odepisování nehmotného majetku dle účetnictví a zejména zavedení dočasných mimořádných zrychlených odpisů, které v jednu fázi chtělo MF početně velmi omezit. Všechny tyto návrhy, na kterých se Svaz podílel, jsou nyní předloženy v Poslanecké sněmovně. Svaz dále bojuje například za snížení odvodu zaměstnance při využívání služebního nízkoemisního vozidla k soukromým jízdám z 1 % na 0,5 % pořizovací ceny.

SPOLUPRÁCE NA KONFERENCI FENOMÉN

Svaz průmyslu se znovu stal patronem Business stage na konferenci Fenomén – Flexibilita a její DNA. Ta se 21. ledna 2021 na čtyřech odborných panelech zaměří na to, co pomohlo úspěšným firmám překonat náročné období, kterým letošní rok rozhodně byl a stále je. Návštěvníky čeká jako obvykle i inspirativní SMART zóna a večerní program.

NOVÉ PROGRAMY BEZ OMEZENÍ

Svaz sesbíral od členů náměty investičních projektů do Národního plánu obnovy a předal je MPO s žádostí o zapracování. Tento přehled ilustruje poptávku, zájem průmyslu a očekávání firem. Svaz zároveň požaduje, aby podmínky nových programů umožnily podporu velkým podnikům bez omezení a nezaváděla se ani omezení období tům v ESIF. První návrh MPO byl již zveřejněn v meziresortním připomínkovém řízení, na který jsme reagovali připomínkami v zájmu podnikatelské sféry a průmyslu. Požadujeme, aby jednání pokračovala, naše připomínky zohlednila a Svaz se podílel na dalších úpravách a specifikacích plánu.

Robot

Tady jsem doma

100 let ROBOT
R.U.R.

1920 – vznik slova robot,
autor Josef Čapek

1921 – premiéra slova robot
v divadelní hře R.U.R. od Karla Čapka

ABB

ŘEŠILO SE NA TRIPARTITĚ

Na tripartitě 12. října zástupci Svazu průmyslu vyzvali vládu, aby v souvislosti s přípravami státního rozpočtu na rok 2021 dále nezadlu-

žovala Českou republiku některými neurgentními opatřeními a nehledala další zdroje příjmů u firem. Svaz také zopakoval svůj dlouhodobý požada-

vek na zjednodušení stavebního zákona, bez něhož bude investování a další výstavba v Česku stále složitější.

PŘÍPRAVA NÁVRHU STÁTNÍHO ROZPOČTU NA ROK 2021

První návrh státního rozpočtu na rok 2021 počítá se schodkem 320 miliard korun. „Zásadně odmítáme přijímání politických opatření, která přímo nesouvisí s krizí či podporou dlouhodobého růstu ekonomiky a zadlužují Českou republiku,“ komentuje návrh státního rozpočtu prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR Jaroslav Hanák. Firmy se obávají, že stejně jako v minulosti bude stát v budoucnu hledat zdroje rozpočtu právě u nich – ať už dalším přímým či nepřímým zdaněním nebo omezením prostředků na rozvoj podnikatelského

prostředí. „Požádali jsme proto vládu, aby zásadně nekrátila prostředky v programech pro podnikatele pro období 2021 až 2027,“ říká Jaroslav Hanák.

Svaz průmyslu a dopravy vítá, že v návrhu rozpočtu vláda plánuje zvýšit dle dřívějšího slibu platy pedagogům o 9 procent a oceňuje i plánovanou výši rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury.

Z pohledu zaměstnavatelů ale vláda nesmí šetřit na investičních výdajích a musí podpořit konkurenceschopnost podnikatelské sféry.

Například zabezpečit prostředky pro aplikovaný výzkum a neomezovat programy podpor pro podnikatele. „Požádali jsme vládu, aby co nejdříve dořešila a firmám dala jasnou informaci o zajištěných prostředcích například pro konkrétní připravené projekty v programu aplikovaného výzkumu Trend. Znovu jsme také požádali o dořešení slíbených kompenzací nepřímých nákladů na emisní povolenky pro energeticky náročný průmysl, aby se tak narovnaly podmínky s ostatními zeměmi EU,“ vysvětluje Jaroslav Hanák.

KURZARBEIT

NOVELA STAVEBNÍHO ZÁKONA

Návrh novely stavebního zákona, který vláda poslala do Sněmovny, se v řadě zásadních aspektů odklonil od původního záměru. „Jsme zklamaní. Návrh měl být ambicióznější. Jedná se za posledních zhruba 15 let snad o 27. novelu stavebního zákona,“ tvrdí Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR.

V Česku je však dávno po dvanácté, kdy nový stavební zákon měl fungovat. „Všichni chceme, aby se

V Česku je dávno po dvanácté, kdy měl nový stavební zákon fungovat. Všichni chceme, aby se investovalo, ale přitom nemáme funkční stavební zákon. Bez jeho zjednodušení se nikam neposuneme.

”

VÍTE ŽE...

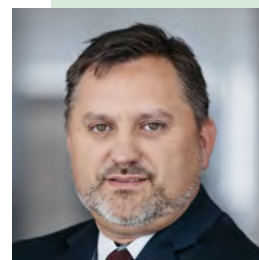
...na Sněmu Svazu průmyslu a dopravy ČR vyzval prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR předsedu vlády Andreje Babiše, aby začal fungovat sociální dialog v zemi. „Týdny nefunguje a je doba, kdy bychom měli diskutovat a debatovat,“ upozornil premiéra prezident SP ČR Jaroslav Hanák. Poslední tripartita před Sněmem se konala 29. června. Zářijovou tripartitu předseda vlády zrušil. Premiér Andrej Babiš vyslyšel tuto výzvu a den po Sněmu svolal jednání tripartity. V pondělí 12. října tak Svaz průmyslu opět mohl hájit zájmy zaměstnavatelů. Příští tripartita se uskuteční v pondělí 2. 11. 2020.

investovalo, ale přitom nemáme funkční stavební zákon. Bez jeho zjednodušení se nikam neposuneme. Tato situace může bránit i plnění Národního plánu obnovy a hrozí, že nabízené miliardy z Evropské unie efektivně nevyužijeme. Ministr pro místní rozvoj Klára Dostálová musí být v novelizaci aktivní a získat podporu premiéra,“ uvádí Jaroslav Hanák.

Svaz průmyslu žádá i ostatní politické strany a jednotlivé resorty, aby nehájily individuální zájmy, ale přispěly ke skutečné kompletní re-kodifikaci stavebního práva s plnou integrací všech řízení. „Je třeba sjednotit všechna řízení o povolení stavby včetně nakládání s vodami, či vyvlastnění a stanovit jasné a nepřekročitelné mechanismy k dodržování lhůt,“ dodává Jaroslav Hanák.

JAN RAFAJ

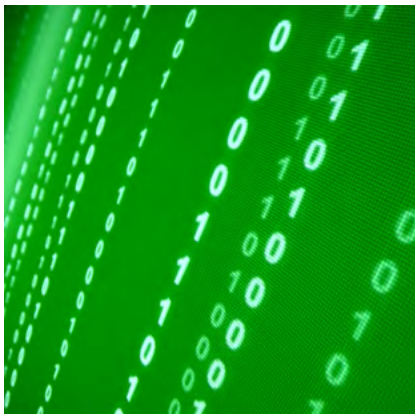
viceprezident
Svazu průmyslu a dopravy ČR

Mrzí nás, že sociální partneři nebyli zapojeni do finální dohody o kurzarbeitu, která putovala do Poslanecké sněmovny. Přitom právě firmy a jejich zaměstnanci jsou

jeho hlavní uživatelé. Výsledkem bohužel je, že s aktuální podobou nejsme spokojeni. Není flexibilní a má nastavený nízký strop vyplácené podpory. Svaz průmyslu a dopravy navrhoval, aby podpora odpovídala minimálně 1,5násobku průměrné mzdy. Nižší strop jde proti budování ekonomiky s vyšší přidanou hodnotou a konci levné práce. Až podle vystoupení představitelů Vlády z médií, jsme se dozvěděli, že v aktuální podobě jsou omezení, o kterých jsme předem nevěděli. Že se finální podoba kurzarbeitu nepovedla, nakonec uznal i premiér na Sněmu Svazu průmyslu a dopravy. Využijeme veškerých možností přesvědčit zákonodárce, aby vzali naše připomínky v úvahu. Potřebujeme, aby vznikl funkční kurzarbeit.

CO SE ŘEŠÍ V REGIONECH

BRNO MÁ UNIKÁTNÍ VÝUKOVÉ CENTRUM PRO KYBERBEZPEČNOST

Nové Junior centrum excelence mají od března k dispozici žáci a pedagogové Střední školy informatiky, poštovníctví a finančnictví v Brně. Jedná se o první školu nejen v kraji, ale v celé republice, která disponuje podobným centrem. Unikátní zařízení zlepší středoškolskou výuku v oblasti kybernetické bezpečnosti, informačních a komunikačních technologií a posune ji do 21. století. Centrum umožní praktickou přípravu žáků v oboru kybernetická bezpečnost a zajistí tak absolventy, kteří jsou velice žádaní na trhu práce. Současně zvýší kvalitu vzdělávání v dalších technických oborech školy. Díky vzdálenému přístupu a sdílení informací prostřednictvím videokonferenčních hovorů navíc projekt můžou využívat i další střední školy. Pokud se zajímáte o dění v Jihomoravském kraji a na Vysočině ozvěte se na kbudinkova@spcr.cz.

BUDOUCNOST TEXTILNÍHO PRŮMYSLU V ČR

Zástupci textilního průmyslu z celé republiky probírali začátkem září v Hradci Králové budoucnost tohoto odvětví. Představitelé krajské samosprávy, škol i zaměstnavatelů by uvítali podporu textilního průmyslu ze strany státu, protože se potýkají s nedostatkem kvalifikované pracovní síly. Střední školy bojují s nezájmem žáků o studium textilních oborů. Účastníci setkání si vyměnili zkušenosti a nápady, firmy pak nově získaly možnost navázat spolupráci se Střední průmyslovou školou textilní v Liberci a textilní fakultou Technické univerzity v Liberci.

V OLOMOUCI SE SDÍLELY ZKUŠENOSTI S COVID-19, V PARDUBICÍCH SE ZAMĚŠTNÁVÁNÍM OZP

Pro olomoucké a pardubické regionální zástupce byl červen a červenec ve znamení návratu do starých kolejí. V Olomouci se na konci června podařilo uspořádat kulatý stůl za účasti významných firem a hostů na téma dobré firemní praxe v době korona-

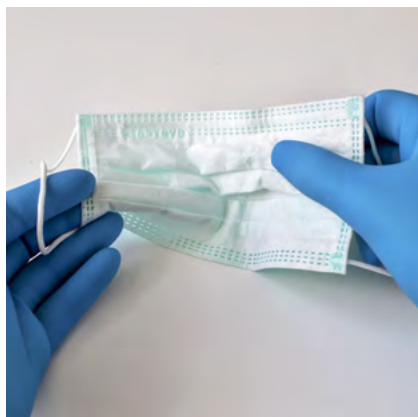
vírové. Podniky na něm sdílely své zkušenosti, potřeby a výhledy do budoucna. V Pardubicích se kulatý stůl zaměřil na zaměstnávání OZP a náhradní plnění, přičemž jeho smyslem bylo opět probrat zkušenosti a doporučení v této oblasti. Na podzim plánuje regionální kancelář v obou krajích například diskusní fóra o novelizovaném zákoníku práce a diskusní setkání se zástupci oblastního inspektorátu práce. V případě dotazů či námětů se můžete obrátit na rkoubek@spcr.cz.

HOSTILI JSME KULATÝ STŮL O KRIZOVÉM ŘÍZENÍ

Regionální zastoupení Svazu průmyslu v Ostravě hostilo 22. 7. kulatý stůl zaměřený na krizové řízení v době pandemie Covid-19. Své zkušenosti na něm probrali odborníci z firem i veřejných institucí, a to s bývalým předsedou vojenského výboru NATO, generálem Petrem Pavlem. Ten si již při svém odchodu do civilu dal za cíl zaměřit se na systém krizového řízení v ČR, který byl během jara prověřen úderem epidemie Covid-19. Kulatý stůl byl atraktivní

také účastí ředitelky krajské hygienické stanice Pavly Svrčinové, s jejímiž kolegy přicházeli zaměstnavatelé do častého kontaktu. Kulatý stůl se navíc konal jen několik dní po rozhodnutí o zrušení kulturních akcí v Moravskoslezském kraji, takže jeho cílem bylo také zklidnění napjaté atmosféry. V případě zájmu o dění v Moravskoslezském kraji kontaktujte pholica@spcr.cz.

SETKÁNÍ S INSPEKTORY PRÁCE

V Plzeňském, Jihočeském a Karlovarském kraji se zástupci firem setka-

li s vedoucími představiteli regionálních Inspektorátů práce. Podnikatelé diskutovali s inspektory o problematice BOZP, řešili situaci kolem Covid-19 v podnicích a také kontrolní činnost, na kterou se inspektoráty v následujících měsících zaměří. Regionální zastoupení Svazu průmyslu chystá ve všech třech regionech pro své členy také diskusi nad novelou zákoníku práce nebo debatu se zástupci kanceláře ombudsmana. Pokud budete mít zájem se zúčastnit, kontaktujte nás na mlehky@spcr.cz.

DISKUSNÍ FÓRUM O ZÁKONÍKU PRÁCE

V souvislosti s novelou Zákoníku práce připravil na podzim Svaz průmyslu a dopravy ČR zaměstnavatele on-line diskusní fóra. Na nich mohou zástupci firem s odborníky podrobně probrat chystanou novelu zákoníku práce a získat k ní odpovědi a návody.

SEMINÁŘ PŘEDSTAVÍ RIZIKA PRÁCE Z DOMOVA

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci EU –

OSHA vyhláší od října 2020 novou kampaň na téma „Zdravé pracoviště si posvítí na fyzickou zátěž“. Ve spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy ČR a Enterprise Europe Network pořádá 22. října online seminář. Zaměří se na homeoffice a jeho legislativní aspekty na problematiku muskuloskeletálních onemocnění a na nejrušnější rizika při práci z domova. Přednášet budou JUDr. Martin Mikyska a MUDr. Vladimíra Lipšová. Odborníci vám osvětlí pracovní – právní rizika formy práce na dálku, představí vliv nových pracovních podmínek na zdraví a ukážou možnosti prevence pohybových onemocnění. V případě zájmu kontaktujte regionální zástupkyni na mkroupova@spcr.cz.

Kompletní kontakty na regionální kanceláře Svazu průmyslu a dopravy najdete na webu.spcr.cz

JSME PRO VÁS ONLINE

@SvazPrumyslu

Svaz průmyslu a dopravy ČR

@svazprumyslu

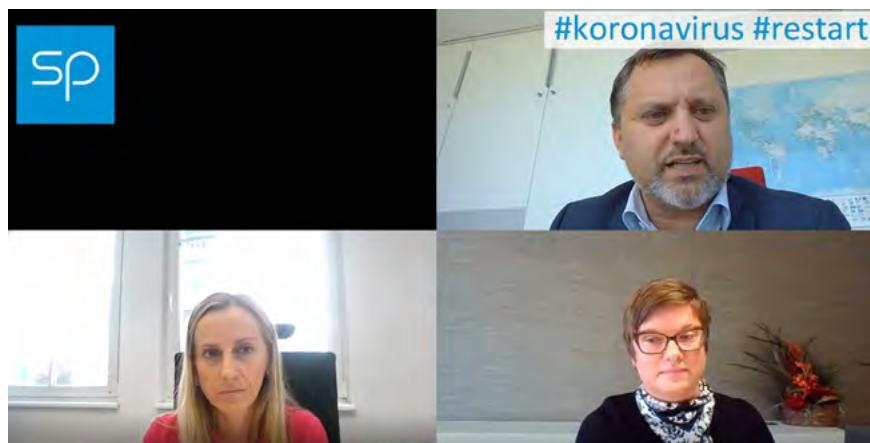
Svaz průmyslu a dopravy ČR

Na sociálních sítích a na webu měsíčně oslovíme **25 tisíc lidí**.

Na našich kanálech můžete být vidět i vy. Posílejte fotky, zprávy, aktuality a novinky na **tiskove@spcr.cz**.

VIRTUÁLNÍ SETKÁVÁNÍ PŘETRVÁ I PO KORONAVIROVÉ KRIZI

ONLINE PLATFORMY SE V ČESKU OSVĚDČILY DOKONCE I U ODBORNÝCH KONFERENCÍ NEBO VYHLAŠOVÁNÍ CEN, KTERÉ BY SE ZA NORMÁLNÍCH OKOLNOSTÍ KONALY NAŽIVO.

↑ Svaz průmyslu a dopravy v září pokračoval v úspěšném seriálu on-line konferencí o restartu ekonomiky. První poprázdňinový díl se zaměřil na aktuální český návrh kurzárbeitu.

V době koronavirové krize měly obrovský rozmach porady, jednání i konference uskutečněné přes nejrozumnější virtuální platformy. Určitě jste ve svých firmách také zažili nebo stále ještě zažíváte týmové mítinky vedené nikoli v kanceláři z očí do očí, ale skrz obrazovky aplikací jako Skype, Zoom, Teams či Meet. Virtuální setkávání se v Česku osvědčilo dokonce i u odborných konferencí nebo vyhlásování cen, které by se za normálních okolností jinak konaly „naživo“. Postupem času se navíc ukazuje, že ani s případným koncem pandemie nového typu koronaviru tento trend digitálního setkávání jen tak nezmizí. Podle průzkumu americké společnosti The 614 Group zde tyto virtuální schůzky i přes uvolnění

protiepidemiologických opatření ještě nějakou dobu zůstanou.

ZÁJEM O ON-LINE SETKÁNÍ BUDE I PO KONCI PANDEMIE

Až 71 % amerických marketérů se totiž domnívá, že virtuální setkání a konference tu s námi vydrží nejen letos, ale i v následujícím roce. S tím, jak pandemie onemocnění Covid-19 neztrácí na síle a firmy svým zaměstnancům čím dál častěji umožňují nebo dokonce nařizují využívat home office, navíc toto přesvědčení roste. I když už bude příští rok pravděpodobně možné se ve větší míře setkávat na konferencích osobně, lidé i tak budou očekávat možnost se k akci připojit virtuálně. Své o tom víme i ve Svazu průmyslu a dopravy ČR. Právě

delná jednání představenstva Svazu, ale i grémia a rady členů pro Vás totiž už od jara pořádáme střídavě prezenčně i on-line. I díky Vaším pozitivním ohlasům z těchto jednání víme, že v této praxi můžeme pokračovat i po skončení koronavirové krize. On-line se letos poprvé konal i Sněm Svazu průmyslu a dopravy.

Podobný servis pak nabízíme i novinářům. Zatímco na konci července jsme pro ně tiskovou konferenci k představení dlouhodobého plánu obnovy české ekonomiky uspořádali prezenčně přímo v sídle Svazu, tak zářijovou virtuální konferencí ke kurzárbeitu jsme se vrátili k našemu on-line seriálu o restartu tuzemského hospodářství. Ve Svazu průmyslu a dopravy jsme tak připraveni i na případ, že by pandemie koronaviru neztrácela na síle a nadále ovlivňovala chod ve firmách i veřejný život.

(Václav Rokyta)

NA SÍTÍCH VEDE YOUTUBE

Nejpopulárnějšími sociálními sítěmi v Česku podle výzkumu agentury AMI Digital jsou YouTube, Facebook a Instagram, následují Facebook Stories a Instagram Stories. Právě oblíbenost Instagramu v posledních letech roste, například Instagram Stories dokonce překonal Twitter či LinkedIn.

BUDOUCNOST JE VIRTUÁLNÍ

PŘÍNOS VIRTUÁLNÍ A ROZŠÍŘENÉ REALITY NETKVÍ JEN VE SCHOPNOSTI BAVIT A BUDIT ÚŽAS. S JEJICH POMOCÍ LZE LÉPE PRODÁVAT, ŠKOLIT ZAMĚSTNANCE A ZAJISTIT PODNIKU KONKURENČNÍ NÁSKOK V DOBĚ SOUČASNÝCH ZMĚN.

Možná se vám teď vybavily ústřižky sci-fi filmů, jejichž protagonisté se s virtuálními brýlemi na hlavách vrhají do digitálních dobrodružství. A spolu s tím otázka: V čem by tato technologie mohla být prospěšná mně?

Ačkoli působí futuristicky, nachází virtuální realita uplatnění i u jiných uživatelů, než jsou akční hrdinové budoucnosti. Budoucnost se totiž děje právě teď – vstoupili jsme do doby čtvrté průmyslové revoluce, v níž může investování do modernizace systémů významně přispět ke konkurenceschopnosti podniku. Virtuální a rozšířená realita představuje čím dál používanější a finančně dostupnější technologický nástroj, jímž lze akcelarovat úspěch podnikání.

Ve virtuálním prostředí lze působivě prezentovat prototypy vyvíjených strojů či dopravních prostředků. Virtuální prohlídky továrních prostor zase umožní vašim obchodním partnerům bezpečně nahlédnout do procesu výroby bez jejího narušení. Je-li přáním firmy rychle, bezpečně a efektivně školit zaměstnance, je virtuální realita ideálním trénovacím nástrojem.

Vytvoření virtuálního showroomu šetří životní prostředí i náklady na cestování do sídla vaší firmy. Interak-

VIRTUÁLNÍ, NEBO ROZŠÍŘENÁ REALITA?

VR (virtual reality):

Přenáší uživatele do digitálně vytvořeného prostředí. Vytváří emočně silné a zapamatovatelné zážitky, vypráví příběhy, posiluje vžití. V porovnání s ostatními marketingovými nástroji jde o nejúčinnější nástroj v posilování pozitivního vnímání značky.

AR (augmented reality):

Skrze mobilní telefon či tablet obohacuje uživatelské reálné prostředí o digitální hologram. Je interaktivní, hravá a skvělá k názornému předávání informací. Hodí se k vytváření produktových vizualizací, katalogů a konfigurátorů či k zobrazování skrytých vrstev informací.

tivní katalog umožňuje potenciálním zákazníkům vyzkoušet si nabízené produkty v reálném prostředí svého domova. Pořizovací ceny helem pro virtuální realitu se již dnes pohybují na úrovni cen tabletů, navíc jsou snadno dezinfikovatelné.

Komplexní služby v oblasti virtuální a rozšířené reality poskytuje pražské studio Brainz IMMERSIVE, mezi jehož klienty patří malé značky i velké firmy jako ŠKODA AUTO, výrobce krmiv Brit, skupina ProMinent či Premium Outlet Praha. Firmám, které by se o možnostech využití virtuální a rozšířené reality rádi dozvěděly více, nabízí Brainz IMMERSIVE účast na bezplatném workshopu zahrnujícím základní seznámení s technologií, praktické ukázky i tipy na projekty pro čerpání dotačních programů podporujících růst Průmyslu 4.0.

(PR článek)

VÍTÁME NOVÉ ČLENY

**CISCO SYSTEMS CZECH
REPUBLIC s.r.o.**

Celosvětový líder v oblasti síťových služeb. Vyrábí technologie, které určují způsob, jakým se lidé připojují, komunikují mezi sebou a spolupracují.

**DT - VÝHYBKÁRNA
A STROJÍRNA a.s.**

Už desítky let přispívá k rozvoji železniční a tramvajové infrastruktury

v České republice i v zahraničí. Její výhybky se každý den používají ve více než 30 zemích světa.

HOCHMARK BUILDING s.r.o.

Realizuje komplexní dodávky stavebních prací v dopravním inženýrství, průmyslovém stavitelství a energetice, včetně výstavby vlastních developerských projektů..

ZKL, s.r.o.

Zákazníkům nabízí širokou škálu strojírenských činností, především

obrábění, lisování, svařování a lakování. Dlouhodobě roste tržbami i počtem zaměstnanců.

T-MOBILE CZECH REPUBLIC a.s.

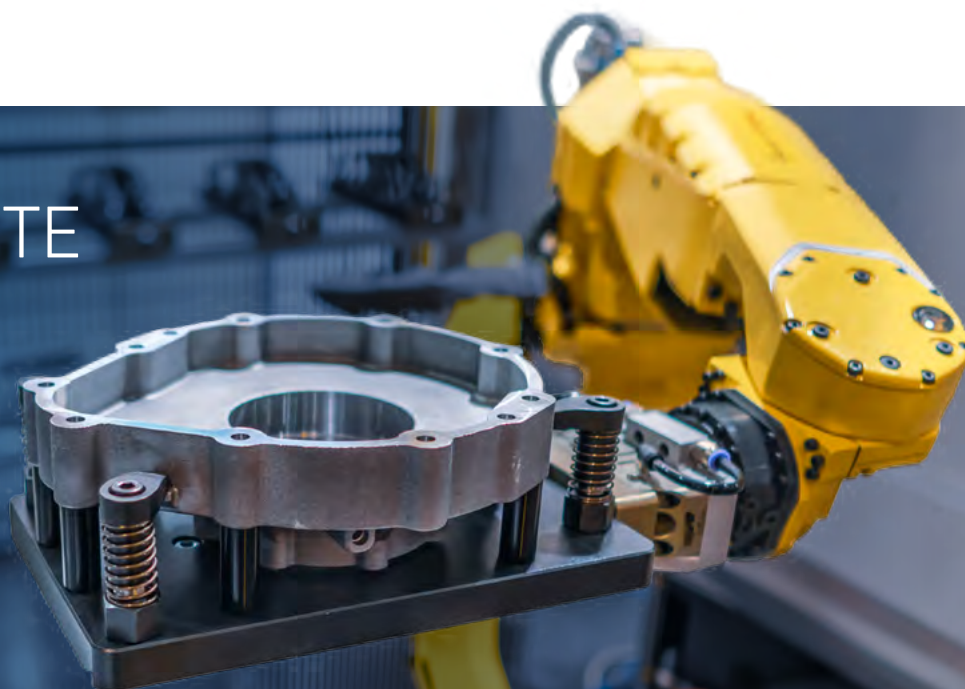
Člen mezinárodní telekomunikační skupiny Deutsche Telekom má na českém trhu přes 6,2 milionu zákazníků. Jako integrovaný operátor poskytuje ve vysokorychlostní síti mobilní a pevné telekomunikační služby a nabízí i komplexní ICT řešení.

V PROSINCI SE TĚŠTE NA SPECIÁL K PRŮMYSLU 4.0 A STROJÍRENSTVÍ

**JAK SE VYVÍJÍ? JAK SE NA NĚ DÍVAJÍ
NEJEN PRŮMYSLOVÉ OSOBNOSTI?**

Máte zájem o propagaci v prosincovém čísle časopisu Spektrum?

Kontaktujte ldudkova@spcr.cz

ŠKODA ENYAQ iV JE TU. PLNĚ ELEKTRICKÉ SUV JE VŠESTRANNÉ

PRVNÍ PLNĚ ELEKTRICKÉ SUV ŠKODA JE ZÁKLADNÍM STAVEBNÍM KAMENEM BUDOUCÍHO TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE MLADOBOLSLAVSKÉ AUTOMOBILKY. „ENYAQ iV JE POŘÁDNÝ KROK PRO ZNAČKU ŠKODA. ZTĚLESŇUJE TO, ČEMU ŘÍKÁM DALŠÍ VÝVOJOVÝ STUPEŇ AUTOMOBILKY: TRANSFORMACI S DŮRAZEM NA ELEKTRIFIKACI A DIGITALIZACI,“ ŘÍKÁ PŘEDSEDA PŘEDSTAVENSTVA ŠKODA AUTO THOMAS SCHÄFER.

ENYAQ iV ovšem nepředstavuje jen ostrý start éry ekologického pohonu, ale také posun v tradičních hodnotách značky ŠKODA. Simply Clever prvky, typická bohatá nabídka vnitřního prostoru a chytrá technika se tu snoubí s evolucí designového jazyka značky ŠKODA a s výjimečnou výbavou.

SEBEVĚDOMÝ DESIGN

Design auta je pokrokový, vyvážený a sebevědomý. „Model ENYAQ iV rozvíjí čelní identitu charakte-

ristickou pro vozy ŠKODA a dále ji umocňuje prvkem Crystal Face. V kombinaci s emocionálním designem a výrazným, robustním vzhledem, který podtrhují také velká kola, je ŠKODA ENYAQ iV velmi atraktivním vozem, který stanoví nové standardy,“ popisuje vzhled nového SUV šéfdesignér ŠKODA AUTO Oliver Stefani. Zbrusu novým designovým prvkem u elektrického SUV je zmíněná volitelná maska chladiče Crystal Face. Tradiční maska je v tomto případě doplněna krystalickým efektem a podsvícena dohromady 130 diodami, které vozu dodávají unikátní světelný podpis. S rozměry 4 649 × 1 879 × 1 616 mm je ENYAQ iV velikostně blízký tradičnímu SUV KODIAQ, má však ještě dynamičtější styl. Ten podporují i nová kola s průměrem od 19 do 21 palců. Novinka se chlubí součinitelem odporu vzduchu od 0,27, což je na poli SUV vynikající hodnota. Ta pomůže ve spojení s propracovaným pohonem i k vynikajícímu dojezdu elektromobilu ENYAQ iV.

NABÍJENÍ POD HLAVIČKOU ŠKODA iV

Nový elektromobil bude v České republice v prodeji ve čtyřech výkonových variantách, se dvěma kapacitami baterie a dvěma druhy pohonu.

JAK RYCHLE SE NABÍJE BATERIE?

Rychlosti dobíjení závisí na zvoleném způsobu a kapacitě baterie ENYAQ iV, maximem je výkon nabíjení 125 kW. Největší baterii s jmenovitou kapacitou 82 kWh lze z 5 na 80 procent nabít přibližně za 38 minut. Domácí wallboxy nabízí výkon až 11 kW a ENYAQ iV se díky nim v závislosti na velikosti baterie do maxima nabije za šest až osm hodin.

S tou nejvyšší o kapacitě 82 kWh ujede až 510 kilometrů na jedno nabití v cyklu WLTP. Řidiči nového SUV ŠKODA ENYAQ iV budou také moci využívat všech výhod ekosystému ŠKODA iV, v rámci kterého je dostupná například i univerzální služba pro dobíjení elektromobilu MyŠKODA Powerpass. Díky ní mohou uživatelé auta v celé Evropské unii využít síť více než 195 000 dobíjecích stanic, to vše s jedinou kartou. Takto lze dobít například i na stanicích sítě Ionity, uživatel dostane za odebranou elektřinu měsíční vyúčtování. Pro domácí nabíjení lze využít i wallbox, který ŠKODA dodává ve třech provedeních.

(PR článek)

S nejvyšší kapacitou baterie ujede ENYAQ iV až 510 kilometrů na jedno nabití.

NOVÁ PLNĚ ELEKTRICKÁ ŠKODA ENYAQ iV

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

iV

Vstupujete do komfortní zóny.

Nová ŠKODA ENYAQ iV je naše první zcela bezemisní SUV s dojezdem na jedno nabití až 510 km. Její komfort umocňuje interaktivní head-up displej s rozšířenou realitou, na kterém má řidič důležitá jízdní data elegantně umístěná přímo ve svém zorném poli. Připojte se k rodině iV. **ŠKODA ENYAQ iV – nevšední výjimečnost.**

skoda-auto.cz

ŠKODA ENYAQ iV, emise CO₂: 0 g/km;
spotřeba: 16,9–18,0 kWh/100 km.

/skodacz

/skodacz

/skodacz

/skodacr

Jsme největším zaměstnavatelským svazem a **na své členy jsme hrdí.**

Přihlašte se viditelně jako člen Svazu průmyslu a dopravy ČR a podpořte nás i sebe navzájem.

O logo „Jsme členem Svazu průmyslu a dopravy ČR“ si můžete napsat na adresu: **tiskove@spcr.cz**.